Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

Пролетарыі ўсіх краін, злучайцеся!

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

№ 185 (5859) | 12 жніўня 1937 г., чацвер | ЦАНА 10 КАП.

СЕННЯ Ў НУМАРЫ:

Інфармацыйнае паведамленне аб пленуме ЦК КП(б)Б.

АРТЫКУЛЫ:

Перадавы — Неадкладныя задачы работнікаў прамысловасці.

М. Чаускі, І. Офенгейм — Справы пракурорскія — 3 старонка.

А. Сакалоўскі — Сяляне Польшчы аб сваім жыцці — 2 старонка.

С. Візнер — Як кіруюць уборкай у Хойніцкім і Плешчаніцкім раёнах — 2 старонка.

Галенскі — «Тэарэтык» фашысцкіх паланізатараў — 3 старонка.

В. Астроўскі — Не вядуць барацьбы з ворагамі — 3 старонка.

Кумок — Азравіць кіраўніцтва ЦП саюза дзяржгандлю — 3 старонка.

Да 15 жніўня закончыць надзяленне калгаснікаў прысядзібнымі ўчасткамі — 1 старонка.

Абмяркоўваем праект увядзення правільных севазваротаў: аграномы Я. Сцяпанаў: В. Караеў — Нашы заўвагі.

Агроном А. Тецэнкоў — Мая папраўка.

ЗА РУБЯЖОМ:

Ваенныя падзеі ў Паўночным Кітаі.

На франтах у Іспаніі.

Захапляючая дэманстрацыя ў гонар СССР.

ІНФАРМАЦЫЙНАЕ ПАВЕДАМЛЕННЕ

Учора, 11 жніўня, у горадзе Менску адбыўся Пленум ЦК Комуністычнай партыі (большэвікоў) Беларусі з удзелам члена ЦК ВКП(б) тав. ЯКАЎЛЕВА Я. А.

Пленум ЦК абраў выконваючым абавязкі першага сакратара ЦК КП(б)Б тав. ВОЛКАВА А. А. і выконваючым абавязкі другога сакратара ЦК КП(б)Б тав. ЛЕВІЦКАГА А. М.

Выконваючы абавязкі першага сакратара ЦК КП(б)Б т. ВОЛКАЎ А. А.

Выконваючы абавязкі другога сакратара ЦК КП(б)Б т. ЛЕВІЦКІ А. М.

Трэці сакратар ЦК КП(б)Б т. ПАТАПЕЙКА В. Д.

Тав. ВОЛКАЎ Алексей Алексеевіч нарадзіўся ў 1890 годзе. У 1913 годзе паступае на Пуцілаўскі завод рабочым, у 1915 годзе ўступае ў партыю большэвікоў і на працягу ўсёй імперыялістычнай вайны вядзе рэвалюцыйную работу сярод пуцілаўскіх рабочых, прымае актыўны ўдзел у Лютаўскай і Кастрычніцкай рэволюцыі, з'яўляючыся адным з арганізатараў Чырвонай гвардыі Петраграда.

У гады грамадзянскай вайны тав. Волкаў прымае актыўны ўдзел у абароне Петраграда ад наступлення белагвардзейскіх банд Юдзеніча.

З 1920 па 1924 г. тав. Волкаў працуе ў Сярэдняй Азіі ў якасці старшыні Ташкенцкага Горвыканкома і намесніка старшыні ЦКК РСІ Туркменіі.

У 1925-27 г. вучыцца ў Маскве на курсах марксізма-ленінізма, а пасля скончэння курсаў працуе старшынёй КК-РСІ ў Луганску, старшынёй акрвыканкома ў Пугачове і загадчыкам краявога аддзела працы ў Саратаве.

З 1932 г. тав. Волкаў працуе ў Маскве — сакратаром Кіраўскага райкома, а ў апошні час другім сакратаром Маскоўскага горкома ВКП(б).

Тав. ЛЕВІЦКІ Алексей Міхайлавіч нарадзіўся ў 1904 годзе, член партыі з 1920 года. З 1921 па 1927 год тав. Левіцкі працаваў на партыйнай і савецкай адказнай рабоце ў Маскоўскай вобласці пераважна па лініі работы ў вёсцы.

НЕАДКЛАДНЫЯ ЗАДАЧЫ РАБОТНІКАЎ ПРАМЫСЛОВАСЦІ

У планах польскіх шпіёнаў, дыверсантаў і шкоднікаў адным з асноўных пунктаў было — падрыў індустрыяльнай базы нашай рэспублікі. Гэтага яны дабіваліся, галоўным чынам, шляхам затрымання тэмпаў будаўніцтва новых прамысловых аб'ектаў і шляхам зніжэння прадукцыйнасці існуючых прадпрыемстваў. Масавыя паломкі абсталявання, недазабеспячэнне матэрыяламі і інструментамі, падрыў працоўнай дысцыпліны і стаханаўскага руху — да якіх толькі подлых прыёмаў не прыбягала гэта агідная банда фашысцкіх наймітаў.

Здавалася-б, што пасля таго, як метады і прыёмы ворагаў ускрыты, кіраўнікі прадпрыемстваў, закасаўшы рукавы, па-большэвіцку возьмуцца за выкарчоўванне рэштаў варожых гнёзд і іх контррэволюцыйнай практыкі. Аднак факты гавораць аб тым, што на большасці прадпрыемстваў Беларусі да гэтага часу вельмі слаба ідзе ліквідацыя вынікаў шкодніцтва. Кіраўнікі заводаў і фабрык, па старой прывычцы, чакаюць нейкіх спецыяльных указанняў наркаматаў, як быццам мала для іх пастановы лютаўскага пленума ЦК ВКП(б) і прамовы таварыша Сталіна на гэтым пленуме. Наркаматы-ж не спяшаюцца, яны не сталі на чале кіраўніцтва справай ліквідацыі шкодніцтва.

Рэзультатам усяго гэтага і з'яўляецца дрэнная работа прамысловасці БССР. З кожным месяцам расце запазычанасць краіне. У ліпені — першым месяцы другога паўгоддзя — прамысловасць дала далейшае зніжэнне тэмпаў, выканаўшы план толькі на 94,1 проц. Найбольш ганебна працавалі Белторф, сістэма Наркамхарчпрома, Наркамлеса, Наркаммяспрома, Белпромтрэста і цагельныя заводы.

Буйнейшыя прадпрыемствы — магілеўская шаўковая фабрыка, крычаўскі цэментны завод, віцебская панчошна-трыкатажная фабрыка імя Клары Цэткін не выканалі сваіх планаў.

Няма ніякіх апраўданняў такой нікудышнай рабоце.

Чым можа, напрыклад, вытлумачыць сваё адставанне Белторф? Калі летась улюбёным матывам для апраўдання служыла дажджлівае надвор'е, то ў гэтым годзе надвор'е выключна спрыяючае для торфаздабычы і сушкі. Прычына дрэннай работы як Белторфа, так і іншых галін прамысловасці ў тым, што кіраўнікі іх не ўзяліся па-большэвіцку за выкананне ўказанняў лютаўскага пленума ЦК ВКП(б).

Таварыш Сталін на гэтым пленуме выкрыў гнілую тэорыю, быццам стаханаўскі рух з'яўляецца асноўным сродкам ліквідацыі шкодніцтва.

«...Гэта тэорыя, — сказаў таварыш Сталін, — выдумана для таго, каб пад шумок балбатні аб стаханаўцах і стаханаўскім руху адвесці ўдар ад шкоднікаў».

Таварыш Сталін указваў пры гэтым, што сам стаханаўскі рух адчувае патрэбу ў рэальнай дапамозе з нашага боку супроць усіх і ўсякіх махінацый шкоднікаў. Гэта ўказанне правадыра многія нашы гаспадарнікі не выконваюць. Стаханаўцам не аказваюць патрэбнай дапамогі ў іх барацьбе за соцыялістычную прадукцыйнасць працы, а стаханаўскі вопыт не перадаецца ўсім рабочым. Толькі гэтым можна вытлумачыць, напрыклад, той факт, што абутковая фабрыка імя Кагановіча (дзе працуюць лепшыя майстры абутковай прамысловасці БССР, знатныя стаханаўцы тт. Скабло, Розенберг і інш.) зараз цягнецца ў хвасце.

Дзяляцтва, барскія адносіны да людзей прыводзяць да ганебнае для кіраўнікоў савецкай прамысловасці з'явы: у рэзультаце дрэннай арганізацыі вытворчасці і працы на прадпрыемствах ёсць цякучасць рабочай сілы. Хіба не ганьба для дырэктара віцебскай фабрыкі «Сцяг індустрыялізацыі» тав. Калабкова, калі 500 работніц пасля адпачынку не выйшлі на работу, пакінуўшы прадпрыемства?

У апошні час на заводах і фабрыках прыкметна аслабла працоўная дысцыпліна — пачасціліся прагулы, спазненні на работу і інш. Прычым, кіраўнікі разгубіліся і не вядуць патрэбнай барацьбы з парушальнікамі дысцыпліны. Гэтыя гаспадарнікі замест таго, каб скарыстаць самакрытыку для павышэння ролі адзінаначалля і ўмацавання дысцыпліны на вытворчасці, апусцілі рукі і перасталі змагацца за соцыялістычны парадак на прадпрыемстве. Ці трэба даказваць, што гэта не мае нічога агульнага з большэвіцкім разуменнем самакрытыкі і сутнасці адзінаначалля?!

Трацкісцка-бухарынскія шкоднікі ўсяк тармазілі рост і вылучэнне маладых кадраў. Лютаўскі пленум ЦК ВКП(б) перад усёй краінай выкрыў гэты подлы прыём ворага. Пленум ЦК ВКП(б) і таварыш Сталін ва ўвесь рост паставілі праблему вылучэння новых кадраў. На-жаль, нашы гаспадарнікі дрэнна гэта ажыццяўляюць. Яны ўсё яшчэ не бачаць вырасшых энергічных, палітычна выхаваных і тэхнічна падрыхтаваных работнікаў, якіх у нас многа, неабмежаваныя рэзервы. Замест таго, каб вылучаць лепшых на адказную работу ў вытворчасці, многія дырэктары прадпрыемстваў шукаюць кадры для сярэднята звяна прадпрыемства на старане. Вылучэнне новых кадраў — важнейшы абавязак кожнага большэвіка-гаспадарніка.

Набліжаецца другая гадавіна стаханаўскага руху і 20-я гадавіна Вялікай Кастрычніцкай соцыялістычнай рэволюцыі. На многіх прадпрыемствах разгортваецца спаборніцтва за дастойную сустрэчу гэтых гістарычных дат.

Задача заключаецца зараз у тым, каб падтрымаць гэты станоўчы пачын і ўцягнуць у гэты рух шырокія масы працоўных, папярэджваючы падмену дзелавой работы па арганізацыі спаборніцтва нікому непатрэбнай траскатнёй і пустымі абавязацельствамі.

З кожным днём растуць патрабаванні працоўных да нашай прамысловасці. Яна абавязана іх задаволіць, бо няма больш ганаровай і важнай задачы, як задавальванне патрабаванняў савецкага грамадзяніна.

Баявымі задачамі ўсіх работнікаў прамысловасці, пачынаючы ад наркомаў і канчаючы чорнарабочымі на прадпрыемствах, з'яўляецца хутчэйшая ліквідацыя вынікаў шкодніцтва, выкрыццё да канца ўсіх ворагаў народа, вылучэнне і дапамога новым кадрам, узняцце працоўнай дысцыпліны і разгортванне стаханаўскага руху. Ажыццяўляючы гэтыя задачы, даб'емся выканання і перавыканання плана прамысловасці БССР.

АБ ЗВАЛЬНЕННІ З РАДОЎ РСЧА Ў ДОЎГАТЭРМІНОВЫ ВОДПУСК РАДАВОГА І МАЛОДШАГА КАМАНДНАГА І НАЧАЛЬНІЦКАГА САСТАВА ТЭРМІНОВАЙ СЛУЖБЫ

ЗАГАД НАРОДНАГА КАМІСАРА АБАРОНЫ САЮЗА ССР

10 жніўня 1937 года. № 145. г. Масква.

1. Зволіць з радоў Рабоча-сялянскай Чырвонай Арміі, пагранічнай і ўнутранай аховы НКВД у доўгатэрміновы водпуск радавы і малодшы камандны і начальніцкі састаў тэрміновай службы, як выслужыўшы ўстаноўленыя тэрміны непарыўнай службы:

а) з часцей з двухгадовым тэрмінам службы—прызыву 1935 года;

б) з часцей з трохгадовым тэрмінам службы—прызыву 1934 года;

в) з часцей з чатырохгадовым тэрмінам службы—прызыву 1933 года;

г) асоб з вышэйшай асветай—прызыву 1936 года; а з морскага флота—прызыву 1935 года, вытрымаўшых іспыты на званне каманднага і начальніцкага састава запаса.

2. Звальненне правесці:

а) з сухапутных, паветраных і морскіх сіл РСЧА ў перыяд з 1 кастрычніка па 1 снежня г.г.;

б) з пагранічнай аховы НКВД—1 снежня 1937 года, а з унутранай аховы НКВД—к 30 снежня 1937 года.

Загад абвясціць ва ўсіх ротах, эскадронах, батарэях, камандах, атрадах, дывізіёнах, суднах і экіпажах.

Народны Камісар Абароны СССР
Маршал Савецкага Саюза
К. ВАРАШЫЛАЎ.

АБ ЧАРГОВЫМ ПРЫЗЫВЕ Ў РСЧА

ЗАГАД НАРОДНАГА КАМІСАРА АБАРОНЫ САЮЗА ССР

10 жніўня 1937 г. № 146. г. Масква.

1. Прызваць на сапраўдную ваенную службу ў Рабоча-Сялянскую Чырвоную Армію ў перыяд з 1 верасня па 1 кастрычніка г. г. грамадзян 1915 года нараджэння, не прызваных у 1936 годзе, і поўнасцю кантыгент грамадзян 1916 года нараджэння, а таксама грамадзян старэйшых узростаў, якім прайшлі адтэрміноўкі прызыву.

2. Грамадзян 1907 года нараджэння, раней карыстаўшыхся адтэрміноўкамі, ад прызыву аслабаніць і пералічыць у запас першай чаргі.

Народны камісар Абароны СССР
Маршал Савецкага Саюза
К. ВАРАШЫЛАЎ.

ДА 15 ЖНІЎНЯ ЗАКОНЧЫЦЬ НАДЗЯЛЕННЕ КАЛГАСНІКАЎ ПРЫСЯДЗІБНЫМІ ЎЧАСТКАМІ

АДКАЗ БАЙЦОЎ НА ГІСТАРЫЧНАЕ РАШЭННЕ

Чырвонаармейцы і камандзіры часцей БВА з велізарнай увагай вывучаюць кожны пункт рашэння СНК СССР і ЦК ВКП(б).

Сотні чырвонаармейскіх пісем дамоў — у родныя калгасы славяць мудрасць і чуласць вялікага настаўніка, бацьку і друга таварыша Сталіна, растлумачваюць, як вяліка дапамога, аказаная партыяй і саюзным урадам Беларусі. На чырвонаармейскіх сходах байцы і камандзіры абяцаюць яшчэ вышэй падняць сцяг соцыялістычнага спаборніцтва, яшчэ лепш страляць, лепш вучыцца баявому майстэрству.

— Агідныя польскія шпіёны — лютыя ворагі беларускага народа, — заявіў на адным з чырвонаармейскіх сходаў аддзялённы камандзір тав. Фесько, — шкодзілі на кожным кроку. Яны клалі сваю лапу на калгасны ўраджай, пазбаўлялі калгаснікаў прысядзібных участкаў і т. д. Але іх стаўка біта. Яны праλічыліся.

Нашы слаўныя чэкісты, кіруемыя лепшым сталінцам тав. Ежовым, вырвалі жала ядавітай гадзіны. У некалькі раз павялічылася наша пільнасць. Мы будзем выкрываць ворагаў, пад якімі-б маскамі яны не хаваліся. Мы будзем зоркімі памочнікамі магутнай савецкай разведкі, — вернымі вартавымі савецкіх граніц.

Малодшы камандзір тав. Тарэлкін, выказваючы аднадушную думку байцоў падраздзялення, заявіў: «Ніколі не быць таму, аб чым марыць шпіёны фашысцкай Польшчы. Ніхто і ніколі не зломіць нашу рашучасць і гатоўнасць адстаяць справу, за якую змагаецца наша партыя».

У падраздзяленнях узнімаецца барацьба за выдатніцтва. Лепшыя малодшыя камандзіры падаюць заявы аб паступленні на звыштэрміновую службу.

П. ВАЛЬД.

—о—

ЛІКВІДУЮЦЦА ПА-ШКОДНІЦКУ АРГАНІЗАВАНЫЯ СОЎГАСЫ

У Узденскім раёне ліквідуюцца пашкодніцку створаныя на сялянскіх землях соўгасы «Пагранічнік» і «Ануфрова». Зямля ў колькасці 1664 гектар перадаецца бліжэйшым калгасам «Перамога», «Іскра калектывізацыі», «Расвет», «Каменка», імя Сталіна і інш. Асобныя калгасы, як напрыклад «Перамога» і «Іскра калектывізацыі» атрымліваюць больш як па 350 гектараў зямлі.

У карыстанне калгасаў адыходзіць 3700 гектараў лясоў мясцовага і дзяржаўнага значэння. Перадача іх ужо зараз афармляецца актамі лесгаса.

На ўсіх сходах, прысвечаных абмеркаванню пастановы СНК Саюза ССР і ЦК ВКП(б), калгаснае сялянства выказвае шчырую падзяку таварышу Сталіну за яго бацькаўскія клопаты аб беларускім народзе.

Я. ІВАШЫН.

У ТЭРМІН НАДЗЯЛІЦЬ КАЛГАСНЫЯ ГАСПАДАРКІ

У асобных раёнах работа па надзяленню калгаснікаў прысядзібнымі ўчасткамі падыходзіць к канцу. Кожны калгасны двор у Чэрвеньскім раёне мае ў сярэднім прысядзібны ўчастак у 0,43 гектара. Зараз праходзіць работа па набліжэнню ўчасткаў да двароў калгаснікаў. Па васьмі сельсаветах сядзібы набліжаны 112 калгасным гаспадаркам. У сувязі з гэтай работай ва ўсіх калгасах наглядаецца вялікі творчы ўздым мас. У калгасы ўступаюць аднаасобнікі. Падалі ўжо заявы дзевяць аднаасобных гаспадарак.

Праводзячы прырэзку да поўнай нормы сядзіб калгаснікам, выдзяленне лясоў і перадачу зямель калгасам ад ліквідуемых соўгасаў, кіраўнікі раёнаў не павінны ні на адзін дзень адкладваць ажыццяўлення ўсіх пунктаў пастановы СНК СССР і ЦК ВКП(б).

Не гледзячы на неаднаразовыя папярэджанні, асобныя раёны яўна зрываюць надзяленне калгаснікаў прысядзібнымі ўчасткамі ва ўстаноўлены партыяй і ўрадам тэрмін.

Так, па Петрыкоўскаму раёну (сакратар РК КП(б)Б т. Чарэднік) выяўлена 2.400 калгасных гаспадарак, якія не маюць мінімальнай нормы прысядзібных участкаў. Прырэзку ўчасткаў гэтым гаспадаркам у раёне праводзяць вельмі марудна. Райком партыі наперакор устаноўленаму тэрміну лічыць правесці гэту работу на працягу жніўня.

У Бабруйскім раёне выяўлена 556 калгасных двароў, якія не маюць мінімальнай нормы прысядзібных участкаў, і ім патрэбна прырэзаць 280 гектараў зямлі, прырэзана-ж толькі 97 гаспадаркам агульнай плошчаю 11,18 гектара.

Такое становішча ў многіх раёнах рэспублікі. Сакратары райкомаў КП(б)Б і старшыні РВК асобных раёнаў нават не паведамляюць аб ходзе выканання пастановы СНК Саюза ССР і ЦК ВКП(б).

—о—

РАСЦЕ ВЫТВОРЧЫ ЎЗДЫМ КАЛГАСНІКАЎ

ЧАВУСЫ. У адказ на пастанову СНК СССР і ЦК ВКП(б) калгаснікі паднялі тэмпы і якасць уборкі ўраджаю, усе як адзін дружна выходзяць на работу. У арцелі «Ленінскія дні» калгаснікі Бялясава і Копылава перавыконваюць свае нормы ў 2—3 разы. Поўнасцю завяршыў уборку і разасланне льну Залескі сельсовет. У раёне рэзка павялічылася здача збожжа дзяржаве. За апошнія дні многія калгасы поўнасцю разлічыліся з дзяржавай па хлебаздачы і натураплаце МТС.

Сталінская дапамога натхняе нас на новыя поспехі, — заявілі калгаснікі арцелі «Новая дружба», Антонаўскага сельсовета. Калгас поўнасцю разлічыўся з дзяржавай і закончыў уборку. Калгас «Большэвік», Хопетаўскага сельсовета, здаў дзяржаве 31 тону хлеба і ўжо выдаў авансам калгаснікам па 1,5 кілограма зярна на працадзень. Калгаснік Карпекін Ахрэм атрымаў авансу 60 пуд. хлеба, звыш 3 кгр. прыпадае на працадзень. Не менш на працадзень атрымліваюць калгаснікі арцелі імя Сталіна.

Калгаснікі Сухараўскага сельсовета заявілі: «Стаханаўскай работай мы ператворым нашу Савецкую Беларусь у непрыступную крэпасць, аб якую разаб'юць сабе галовы ўсе ворагі савецкага народа. Выкарчуем з нашай зямлі ўсіх шпіёнаў і дыверсантаў».

БЕРАЗОЎСКАЯ.

—о—

ЗЛАЧЫННАЯ БЕЗАДКАЗНАСЦЬ

Совет Народных Камісараў Саюза ССР і Цэнтральны Камітэт ВКП(б) у сваёй пастанове аб аказанні дапамогі калгаснаму сялянству Беларускай ССР і аб ліквідацыі вынікаў шкодніцтва ў справе калгаснага ўпарадкавання цвёрда ўстанавілі, што адвядзенне прысядзібных участкаў калгаснікам павінна быць закончана не пазней 15 жніўня гэтага года.

У калгасах Копыльскага раёна 6814 гаспадарак з 106 калгасаў павінны атрымаць 1500 гектараў прысядзібнай зямлі. Фактычна надзелена толькі 5102 гаспадаркі. 670 гаспадарак не маюць мінімальнай нормы прысядзібных участкаў і ў калгасах Грэскага раёна.

З прыведзеных вышэй лічбаў бачна, што справа надзялення калгаснікаў прысядзібнымі ўчасткамі праходзіць павольна, пушчана на самацёк. Кіраўнікі Любаньскага, Копыльскага і Грэскага раёнаў ігнаруюць важнейшую пастанову партыі і ўрада. Яны многа гавораць аб ліквідацыі вынікаў шкодніцтва ў справе калгаснага ўпарадкавання, але на справе гэтага не відаць.

Безадказнасці павінен быць пакладзен канец. Райкомы партыі і райвыканкомы павінны неадкладна ўзмацніць работу па надзяленню калгаснікаў прысядзібнымі ўчасткамі.

І. ВЕЧАР,
І. СЫМАН.

183 КАЛГАСНІКІ АТРЫМАЛІ СЯДЗІБЫ

З неапісваемай радасцю і ўздымам сустрэлі працоўныя Кармянскага раёна пастанову партыі і ўрада аб аказанні дапамогі калгаснаму сялянству Беларускай ССР і аб ліквідацыі вынікаў шкодніцтва.

Ва ўсіх калгасах раёна, брыгадах і звеннях адбываюцца мітынгі, сходы, на якіх калгаснікі ў адзін голас заяўляюць:

— Ад усёй душы дзякуем нашай комуністычнай партыі, савецкаму ўраду, любімаму і дарагому таварышу Сталіну за бацькоўскія клопаты аб калгасным сялянстве Беларусі.

Шасцідзесяцігадовы калгаснік сельгасарцелі імя Будзённага т. Караткевіч Ф. у сваім выступленні гаворыць:

— Нашай радасці няма канца. У нас —і ў старых і ў малых узнімаюцца рукі на знішчэнне ворагаў народу, на ліквідацыю вынікаў іх шкодніцтва. Фашысцкія гады нашкодзілі нямала і ў нашым калгасе. Прысядзібныя ўчасткі апынуліся ў полі. Жывёлу пасвіць было недзе. Пад кіраўніцтвам т. Сталіна выкрыты ворагі народу. За вялікія клопаты аб нас я да апошняй хвіліны жыцця буду дзякаваць нашага дарагога таварыша Сталіна і нашых слаўных чэкістаў, на чале з доблесным наркомам тав. Ежовым.

Пастанова партыі і ўрада натхніла калгаснікаў маёй брыгады на яшчэ лепшую працу, на яшчэ лепшую падрыхтоўку да асенняй сяўбы. Мая брыгада ўжо і зараз гатова да выхаду ў поле.

Адразу-ж райкомам партыі ў калгасы раёна для растлумачэння калгаснікам гэтай гістарычнай пастановы быў накіраван раённы партактыў. У калгасах прыняты меры для надзялення калгаснікаў прысядзібнымі ўчасткамі. Ужо атрымалі сядзібы паводле ўстаноўленай нормы 183 калгасныя гаспадаркі.

І. КАВАЛЕЎ.

—о—

ЗАЙМАЮЦЦА АГУЛЬНЫМІ РАЗВАЖАННЯМІ

Абсалютна нездавальняюча праходзіць па Менскаму раёну надзяленне калгаснікаў прысядзібнымі ўчасткамі. Па папярэдніх падліках, 1.800 калгасным дварам трэба дадаткова прырэзаць прысядзібныя ўчасткі. Практычна гэта работа не праведзена яшчэ ні ў адным калгасе. У калгасе «9 студзеня» для прырэзкі ўчасткаў патрэбны 22 гектары зямлі. Праўленне калгаса ўсё яшчэ толькі займаецца агульнымі разважаннямі. Такое-ж становішча і ў калгасе «Чырвоны пагранічнік» і ў шмат іншых калгасах. (БЕЛТА).

ПАСТАНОВА СОВЕТА НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ САЮЗА ССР «АБ ПЛАНЕ ЗЯБЛІВАГА ВОРЫВА ПАД ЯРАВЫЯ ПАСЕВЫ 1938 ГОДА» З ПРЫЧЫНЫ ПОЗНЯЙ ПЕРАДАЧЫ ЯЕ ТАСС БУДЗЕ НАДРУКАВАНА Ў ЧАРГОВЫМ НУМАРЫ «ЗВЯЗДЫ».

ЯК КІРУЮЦЬ УБОРКАЙ У ХОЙНІЦКІМ І ПЛЕШЧАНІЦКІМ РАЁНАХ

Своечасовае і добраякаснае правядзенне ўборкі ўраджаю вырашае асноўную задачу гаспадарчага ўмацавання калгасаў і росту заможнасці калгасніка. Правільнае скарыстанне на ўсю магутнасць багатай сельскагаспадарчай тэхнікі, якою аснашчаны машынатрактарныя станцыі, калгасы і соўгасы БССР, і, у першую чаргу, эфектыўнае скарыстанне камбайнаў маюць рашаючае значэнне ва ўборцы багатага ўраджаю.

У Хойніцкай МТС план машыннай уборкі сарван. Камбайнамі ўбрана толькі 200 га, замест 850 га па плану. Камбайнер Марціновіч за 20 дзён работы ўбраў паўночным камбайнам толькі 25 га зернавых з-за таго, што рамонт камбайна быў зроблен па-шкодніцку. Неабходныя запасныя часткі для камбайнаў адсутнічаюць. Палявы рамонт арганізован дрэнна. Нават такой дробязі не было пры двух паўднёвых камбайнах, як болтоў Пікера, у выніку чаго камбайны прастойваюць. Апрача таго, гэтыя камбайны часамі прастойваюць з-за нясвоечасовай разгрузкі бункераў, з-за нясвоечасовай падвозкі вады і гаручага для запраўкі трактараў.

Вагаўшчыкі МТС, якія, як правіла, павінны прымаць зярно ад камбайнаў, знаходзяцца не пры камбайнах, а ў лепшым выпадку ў калгасным складзе, а то і зусім пакідаюць калгасы. У выніку — хлеб бескантрольна адпраўляецца на склады калгасаў. У калгасе імя Сталіна выяўлены факты раскрадання пшаніцы пры перавозцы ад камбайна на склад калгаса.

План уборкі не выкананы і астатнімі машынамі. Замест 510 га па плану, жнейкі-снопавязалкі ўбралі 200 га. Шасцю шырокаахватнымі ільнацерабілкамі «ВНІЛ-5» вытэраблена ільну толькі 40 га замест 360 га па плану.

Дырэктар Хойніцкай МТС Катляроў прабуе тлумачыць зрыў плана машыннай уборкі аб'ектыўнымі прычынамі. Але калі прыглядзішся да спраў і людзей МТС, то пераконваешся, што гэта справа рук шкоднікаў. Так, 8 трактараў выбыла са строю ў выніку шкодніцкага рамонту (у гільзах поршняў быў пакінут пясок ад наждаку). Такі-ж лёс напаткаў і ўборачныя машыны.

Гэта не выпадкова. Катляроў — цёмная асоба, стаўленік польскага шпіёна Бенека; у кватэры яго Бенек рабіў папойкі. У мінулым Катляроў вёў адкрытую барацьбу супроць палітыкі партыі па калектывізацыі сялянства і індустрыялізацыі краіны. І зараз ён займаецца расказваннем антысавецкіх і антысеміцкіх анекдотаў.

Старшым аграномам МТС працуе нехта Лазарэвіч, афіцэр царскай арміі. Другім аграномам МТС працуе Шыбайла, актыўны эсэр, які і зараз ідэалізуе эсэраўшчыну сярод работнікаў МТС. У калгасе «Чырвоны лес» Шыбайла склаў хлуслівы акт аб высеве 2 тон зярна, у той час як гэта зярно было ўкрадзена і прадана на старану, а пры сяўбе шкодніцка памяншалася норма высеву.

Механікам працуе сын кулака Верабей. Загадчыкам лабараторыі працуе добраволец калчакоўскай арміі Булаўка, які ў калгасе «Комінтэрн» знішчыў частку пасеву ўнясеннем шкодніцкай дозы мінеральных угнаенняў.

У радзе калгасаў Хойніцкага раёна дапушчаны велізарныя страты ўраджаю на полі. Зернаўлавіцелі ні пры адной жнярцы не ўстаноўлены, збор каласоў не арганізован. Напрыклад, у калгасе «Чырвоны араты» (старшыня Назарэнка) устаноўлена, што на адным квадратным метры пакінута жыта і пшаніцы пасля падграбання коннымі граблямі 12 каласоў на квадратны метр, ці каля цэнтнера на гектар. Пры падліку па ўсю плошчу зернавых у 500 га ў калгасе «Чырвоны араты» страты складаюць не менш 50 тон хлеба.

Аванс хлеба і сена калгаснікам па працаднях не выдан. Працадні калгаснікам у працоўныя кніжкі не запісваюцца на працягу ўсяго бягучага года. Ёсць выпадкі абліку калгаснікаў.

Сенаўборка ў раёне даўно спынена, не гледзячы на тое, што ў калгасах не ўбрана сенажаці першага ўкосу больш 6.000 га. У калгасе «Іскра Ільіча» не скошана яшчэ 250 га сенажаці. Столькі-ж гектараў не скошана і ў калгасе імя Свердлова. У многіх калгасах раёна калгасная сенажаць размеркавана паміж калгаснікамі на корані для асабістых патрэб. А ў калгасе імя Свердлова загадчык райза Завацкі дазволіў некалькім служачым убраць 12 га сенажаці для сябе. Па гэтаму прыкладу і старшыня Макановіцкага сельсовета Калыш не толькі дазволіў другім касіць калгасную сенажаць, але і сам убраў 2 га калгаснай сенажаці для сябе, якая была скошана калгаснікамі. Настаўнік Сівец таксама ўбраў для сябе 5 га калгаснай сенажаці шляхам найму аднаасобнікаў на гэту работу. Усяго ў калгасе імя Свердлова такім чынам разбазарана да 150 га сенажаці. Такое-ж становішча і ў калгасе «Кастрычнік», дзе нават заатэхнік райза Піляк А. убраў шляхам захвату 1,5 га калгаснай сенажаці.

Работнікі райза, замест канкрэтнага кіраўніцтва ўборкай у калгасах, адсяджваюцца ў канцылярыі. Апарат райза не правераны. Сам загадчык райза Завацкі меў цесную сувязь з трацкістам, былым заатэхнікам райза Лейкіна.

Старшым аграномам райза працуе нехта Базелюк, які меў цесную сувязь з кулацтвам. Ён дапускаў шкодніцтва ў планаванні пасеўных плошчаў. У сувязі з рашэннем партыі і ўрада аб увядзенні правільных севазваротаў ў калгасах, Базелюк склаў прыкладны севазварот для калгасаў цэнтральнай часткі раёна у якім запраектаван пасеў ільну не па канюшынішчу, як па лепшаму папярэдніку.

Аграномам-садаводам райза працаваў Пінчук Д. К., які праводзіў шкодніцтва ў калгасным садоўніцтве, што выяўлялася ў абмазванні дрэў каламаззю і дзёгцем, ад чаго дрэвы сохнуць.

Усю сваю шкодную дзейнасць гэта зграя накіроўвала на сістэматычнае зніжэнне кошту калгаснага працадня.

Райком партыі і райвыканком не толькі не праводзяць работы па ліквідацыі вынікаў шкодніцтва ў раёне, але нават не прынялі мер да выгнання з апарата райза, МТС і рады калгасаў ужо выяўленых класава-варожых элементаў, якія ў адкрытую шкодзяць.

Такое-ж становішча з уборкай ураджаю наглядаецца і ў Плешчаніцкай МТС, дзе камбайны і ільнацерабілкі працуюць без цвёрдага графіка, палявы рамонт уборачных машын таксама не арганізован. У выніку гэтага машыны больш прастойваюць, чым працуюць. Так, 2 камбайны за 15 дзён работы ў полі ўбралі толькі 8 га. Дзве шырокаахватныя ільнацерабілкі па сутнасці яшчэ не пачалі работы. Кастрычніцкай МТС да апошняга часу кіраваў ярый трацкіст Капман.

Загадчык райза Лісовіч займаецца прамым ашуканствам. У Крайскім сельсовеце ўбрана зернавых толькі 350 га, а райза паказвае ў сваіх зводках, што ўбрана 550 га. Па даных райза, лічыцца, што рамонт уборачнага інвентару ў калгасах скончан, а ў радзе калгасаў выяўлена, што жняркі не адрамантаваны (калгас імя Сталіна і інш.).

У апараце райза сядзяць класава-варожыя людзі. Заатэхнік райза Валынцоў — былы белагвардзеец (служыў у калчакаўскай арміі). Старшы ветурач Дзятловіч штучна заражаў коней анеміяй і менінгітам, у рэзультаце — быў вялікі падзеж коней.

У Хойніцкім і Плешчаніцкім раёнах многа балбочуць аб ліквідацыі вынікаў шкодніцтва, якое праводзілася агентамі польска-германскага фашызма, а на справе ніхто гэтым не займаецца.

С. К. ВІЗНЕР.
Кантралёр Упаўнаваж. Камісіі Савецкага Кантролю.

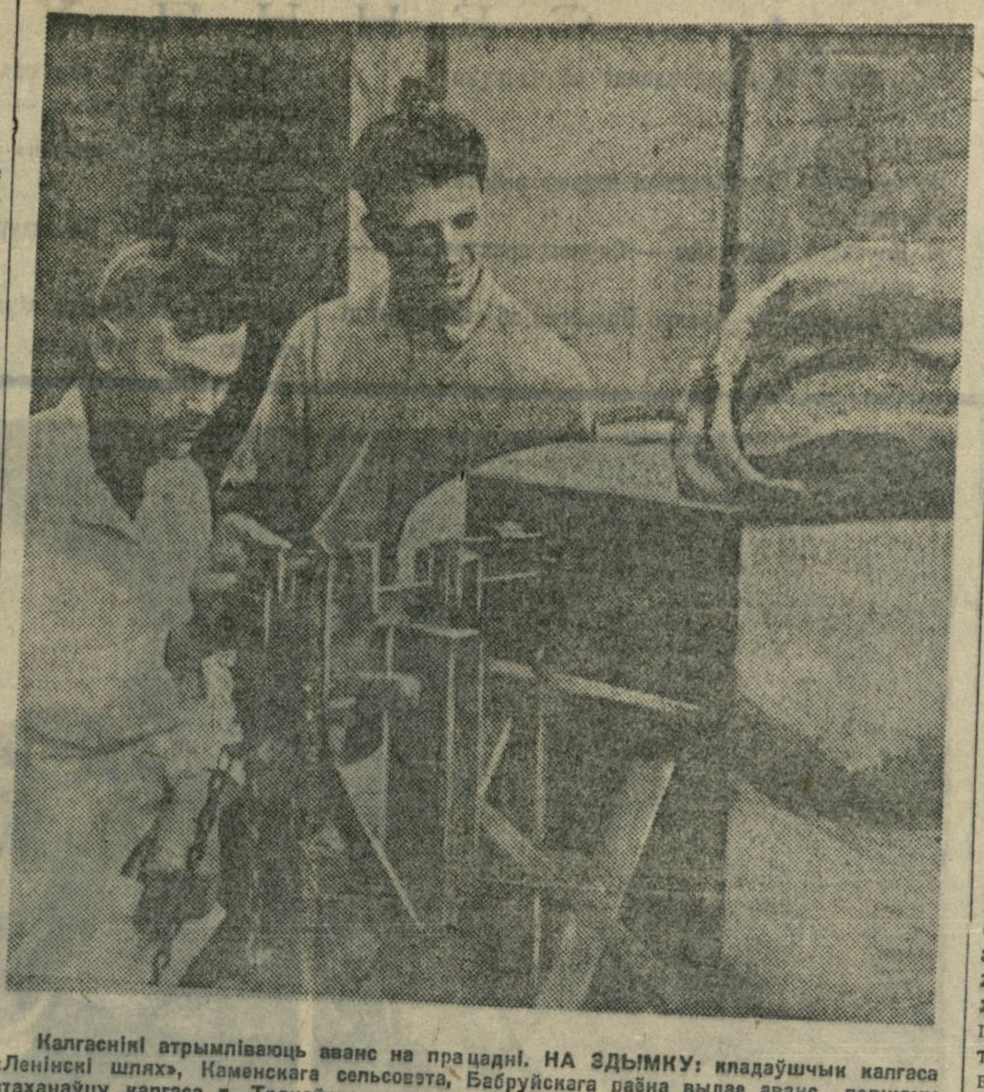

Калгаснікі атрымліваюць аванс на працадні. НА ЗДЫМКУ: кладаўшчык калгаса «Ленінскі шлях», Каменскага сельсовета, Бабруйскага раёна выдае аванс лепшаму стаханаўцу калгаса т. Трацэўскаму. Фото (БСФ).

НА УБОРЦЫ УРАДЖАЮ

ШКОДНІЦКІЯ АДНОСІНЫ ДА ТРАКТАРОЎ

Палітычная бясклопатнасць, шкодная самаспакоенасць і дабрадушнасць кіраўнікоў Асіпавіцкага раёна зрываюць своечасовую ўборку збожжа.

Трактары і сельскагаспадарчыя машыны злачынна прастойваюць. Паломкі і аварыі машын наглядаюцца кожны дзень. У трактарнай брыгадзе, дзе брыгадзірам Хамянок, злачынствы ўвайшлі ў сістэму. Трактарыст Сідаровіч на кожным кроку шкодніча. 30 ліпеня ён зрабіў вялікую аварыю на трактары, які вышаў са строю. У часе рамонту Сідаровіч свядома пракладкай зачыніў праход масла да шасцяронак шківа-прывода. Калі на трактары сталі працаваць, ад недахвату змазкі шасцярні згарэлі.

Сідаровіч сярод калгаснікаў сее розныя незадаволенасці, наладжвае шкодныя выступленні. Гэтыя паходжанні шкодніка Сідаровіча ніхто не спыняе.

Трактар № 9 (трактарыст Ганчаронак) больш стаіць, чым працуе. Тут карбюратар крапускае гаручае, не працуе дынама, трактар ўвесь пакрыт іржаўчынай.

Такое-ж становішча ў рабоце трактарнага парку ў брыгадах Берзіна і Якімава. Трактары не працуюць. Берзін і Якімаў лічаць, што гэта так і трэба.

У кожным кутку гаспадаркі МТС — злачынствы і безгаспадарчасць. У большасці трактараў разбіты радыятары, з якіх выцякае вада, і яе не спраўляюцца даліваць. Інструментам трактарысты не забяспечаны. Лямпак для работы ноччу няма ні па адным трактары. Не працуюць масла-манометры. Наглядаецца вялікі недахват запасных частак.

Палітычна-масавая работа сярод трактарыстаў не праводзіцца. Абслугоўванне іх таксама вельмі дрэннае. Абедаць даводзіцца хадзіць за 3—4 км., кватэрамі яны не забяспечаны.

Работнікі райкома партыі і райвыканкома, замест бальшавіцкага кіраўніцтва ўборкай, займаюцца гастралёрствам.

Камандзір Чырвонай Арміі І. Д. ПРЫМІЧОЎ.

500 ГЕКТАРАЎ НЯСКОШАНАЙ СЕНАЖАЦІ

Кармовая база ў многіх калгасах Будакашалёўскага раёна невялікая. Натуральныя сенажаці знаходзяцца ў запушчаным становішчы, але і яны нясвоечасова ўбіраюцца. Па калгасах раёна яшчэ па першаму разу няскошанымі стаіць каля 1500 гектараў натуральнай сенажаці. У такіх калгасах Прыбарскага сельсовета, як «Чырвоная зорка», не скошана яшчэ 230 гектараў сенажаці, «Шлях Кастрычніка» — 197 гектараў, «Комунар»—180 гектараў. У калгасе імя Энгельса, Губінкага сельсовета, не скошана 165 гектараў; у калгасе «Ўраджай», Забабскага сельсовета,—85 гектараў і т. д.

Убіраючы збожжавыя культуры, калгасы зараз зусім не думаюць праводзіць уборку астаўшыхся сенажацей. Сотні тон дарагіх кармоў, у якіх зімой жывёла будзе адчуваць вялікую патрэбу, дарэмна гінуць.

Наогул у раёне вельмі слаба змагаюцца за кармовую базу для жывёлы калгасаў і калгаснікаў. Ліпеньскі план сіласавання па раёну таксама сарван. Тут мяркуюць «нявярстаць» яго ўвосень, калі можна будзе сіласаваць бульбянік і атаву. Гэта яўна шкодная ўстаноўка тармозіць загатоўку кармоў па калгасах раёна.

Н. В.
Р. ФРАЛОЎ.

Абмяркоўваем праект увядзення правільных севазваротаў

НАШЫ ЗАЎВАГІ

Мы, аграномы, непасрэдна звязаныя з калгаснай вытворчасцю, з вялікім задавальненнем сустракаем праект аб севазваротах, які вынесен на абмеркаванне шырокіх мас.

Шкодніцкія севазвароты, якія нам навязвалі ворагі народу, часта падрывалі аўтарытэт нізавога агранома. Сапраўды, аб якіх севазваротах можна было гаварыць з калгаснікамі, калі пасеўныя заданні «планаваліся» на неіснуючых глебах, калі прыходзілася сеяць жыта па жыту, лён не па канюшыне і скарачаць папаравае поле.

Прадугледжаная праектам стаўка на травапольны севазварот — адзіна правільны шлях аднаўлення пладароднасці глебы і бліжэйшы шлях да заваявання высокіх ураджаяў. Толькі пры аднаўленні структуры глебы аграном мае магчымасць на справе даказаць усю магутнасць уплыву на ўраджай усіх іншых агратэхнічных мерапрыемстваў.

Намечаныя ў праекце камісіі правілы сеяць цэльнымі палямі сумесі шматгадовых траў трэба шырока вітаць. Але неабходна заўважыць, што самую структуру севазвароту нельга разглядаць асобна ад арганізацыі выпасаў і натуральных сенажацей. Ад таго, як яны забяспечваюць жывёлагадоўлю ў калгасе, залежыць, якую плошчу трэба адвесці пад шматгадовыя травы. Між тым, пытанні аб арганізацыі выпасаў у калгасах зусім адсутнічаюць у праекце.

Клопаты аб аднаўленні структуры глебы з'яўляюцца асноўным звяном у ланцугу пады́няцця пладароднасці глебы. Таму пасвіць жывёлу ў палях непажадана, што можа быць дапушчана толькі як крайняя мера. Мы лічым неабходным, каб у праекце былі дадзены чоткія дырэктывы наконт арганізацыі выпасаў у калгасе. Трэба ўказаць, у якіх выпадках дапушчальна адводзіць канюшынныя выпасы ў палях севазвароту.

У нашым раёне, які засявае ільном 3—4 проц. усяго поля, ёсць калгасы, якія маюць сенажаці і выпасаў не больш 6 проц. да агульнай плошчы зямлі. Можа, такім чынам, здарыцца, што плошча, якая праектам прызначаецца пад травы ў севазвароце, разам з дадатковымі пасевамі сераdэлы пад пакрыў зернавых, далёка не зможа задаволіць патрэб існуючай жывёлы і пазбавіць калгас ад перспектыў далейшага развіцця жывёлагадоўлі.

Вось чаму ў памянёных выпадках неабходна для калгасаў нечарназемнай паласы таксама дазволіць пакідаць поўнасцю пэлае поле шматгадовых траў на другі год карыстання.

Абмежаваны праектам пасеў у папарах лубіну таксама і для гаспадарак з пясчанымі глебамі пазбаўляе гаспадаркі, якія маюць выараныя, бесструктурныя, суглінкавыя глебы, бу́йнейшага сродка аднаўлення глебы, дрэнажа ізбытачна-вільготных павышаных глеб, узбагачэння вельмі каштоўнай матэрыяй — азотам. Мы лічым патрэбным дапусціць ужыванне ў папарах лубіну таксама і для гаспадарак з суглінкавымі глебамі.

У пачатку 1938 года пачынаецца выдача калгасам пасведчанняў аб увядзенні севазваротаў. Таму лічым зусім своечасовым арганізаваць шырокае абмеркаванне пытанняў, звязаных з нарэзкай палёў севазваротаў у натуры, размерамі брыгад (брыгада ў 30—35 чалавек не заўсёды задавальвае патрэбы механізацыі). Асабліва трэба дабіцца яснасці ў пытаннях размяшчэння брыгадных участкаў у тых выпадках, калі трэба пазбавіцца ад вельмі шкодных для сельскагаспадарчай вытворчасці пераkрыжных пераходаў і пераездаў калгаснікаў. А пытанні механізацыі патрабуюць найменшага драблення палёў і ўвядзення аднаго севазвароту ў тых калгасах, дзе ёсць некалькі раскіданых на тэрыторыі калгаса вёсак, падлягаючых у бліжэйшую пяцігодку пераносу.

Аграномы Заслаўскага раёна Я. СЦЯПАНАЎ, В. КАРАСЁЎ.

МАЯ ПАПРАЎКА

Апублікаваны праект камісіі Наркамзема і Наркомсоўгасаў СССР аб увядзенні правільных севазваротаў мае выключнае палітычнае і гаспадарчае значэнне ва ўздыме ўраджайнасці нашага соцыялістычнага земляробства.

Абмеркаванне праекту знайшло самы жывы водгук сярод калгаснікаў і спецыялістаў сельскай гаспадаркі.

З свайго боку я лічу неабходным унесці адну папраўку аб севазваротах калгасаў раёнаў нечарназемнай паласы. У праекце сказана, што ў калгасах нечарназемнай паласы, якія не сеюць ільну, уводзяцца севазвароты з сяўбою канюшыны з цімафееўкай з аднагадовым іх скарыстаннем. На маю думку, тут вялікая недарэчнасць.

Па-першае, цімафееўка ў першы год яе скарыстання дае зусім нязначны эфект, аб чым вядома кожнаму. Па-другое, жывёлагадоўля пазбаўляецца ўстойлівай кармовай базы, асабліва багатай спажыўнымі рэчывамі, бо калгасы ў дастатковай ступені не забяспечаны натуральнымі кармовымі ўгоддзямі. Па-трэцяе, культура аднагадовых раслін праз некаторы час выклікае распыленне глебы і тым самым калгасы, якія сеюць нязначныя плошчы ільну, у якіх павінны ўводзіцца севазвароты з аднагадовым скарыстаннем канюшыны, не будуць мець сталай гарантыі атрымання высокіх устойлівых ураджаяў.

Выходзячы з гэтых трох палажэнняў, мы прапануем і ў калгасах нечарназемнай паласы, не сеючых ільну, але з глебамі, выгаднымі для росту канюшыны, увесці севазвароты з сяўбой канюшыны з цімафееўкай двухгадовага скарыстання.

А. ТЕЦЕНКОЎ.
Старшы аграном добрушскага райземаддзела.

БАГАЦЦЕ ПРАДУКТАЎ НА КАЛГАСНЫХ РЫНКАХ БССР

З кожным днём павялічваецца прывоз сельскагаспадарчых прадуктаў, гароднiны і фруктаў на калгасныя рынкі гарадоў БССР.

На калгасных рынках Менска за прайшоўшую дэкаду калгасы і калгаснікі прадалі 331 цэнтнер гавядзіны, бараніны і свініны, 36 тысяч літраў малака, 3.700 дзесяткаў яек, горы гародніны, фруктаў, ягад. Цэны на малако знізіліся да 1 руб. за літр, бульбу да 50 к. за кілограм, гуркі — 45 кап. кілограм, моркву — 60 кап. кілограм і т. д.

Прыгарадныя калгасы «Чырвоны агароднік», імя АДПУ і імя Фалько арганізавалі на рынках уласную гандлёвую сетку і штодзённа дастаўляюць у свае ларкі сельскагаспадарчыя прадукты.

У горадзе Оршы калгасны рынак і прылягаючыя да яго вуліцы ў базарныя дні запоўнены падводамі. Прадаюцца вазамі яблыкі, гуркі, памідоры і т. д. Зусім танна можна купіць свежую гародніну.

Многа прадаецца яек, малака, смятаны, масла, сала, птушкі і свіней. Куранята каштуюць 2—3 рублі штука. Амаль у кожнага калгасніка ляжаць на вазах для продажу свінні і парасяты. Цэны на свінні і парасяты значна знізіліся. Прадаецца і мёд.

СЯЛЯНЕ ПОЛЬШЧЫ АБ СВАІМ ЖЫЦЦІ

Інстытут сацыяльнай эканомікі ў Варшаве выдаў досыць арыгінальную кнігу пад назвою «Ўспаміны сялян». Кніга складзена з пісем саміх сялян. Частка гэтых пісем з першага тома, вышаўшага ў Польшчы ў 1935 годзе, выдана Маскоўскім аграрным інстытутам. Другі том гэтай кнігі толькі нядаўна з'явіўся ў Польшчы.

Польскі друк вымушан быў неаднаразова пісаць аб голадзе і разбурэнні вёскі, аб рэвалюцыйных настроях і барацьбе сялян. З пачуццём трывогі глядзіць польская буржуазія і яе фашысцкі ўрад на гэту барацьбу. Падаўляючы шляхам крывавага тэрора ўсякае выступленне працоўных, буржуазія таксама вывучае настрой працоўных.

Гэту мэту — вывучэнне настрояў сялян—і праследваў фашысцкі інстытут соцыяльнай эканомікі, абвяшчаючы конкурс на апісанне селянінам сваіх умоў жыцця, выдаючы пасля цэлы зборнік такіх пісем. Праўда, гэты зборнік прайшоў затым адпаведную цэнзуру. 3 498 пісем у першым томе апублікавана толькі 51. Няма сумнення, што апублікаваны толькі найбольш лаяльныя з пункту гледжання буржуазіі пісьмы. Другі том прайшоў яшчэ больш жорсткую цэнзуру. У ім апублікавана толькі 10 пісем. Каля паловы аўтараў належаць да вясковай вярхушкі: Аднак і тое, што надрукавана ў другім томе, з'яўляецца цяжкім абвінавачваючым актам супроць польскага фашызма.

Прывядзем расказы саміх польскіх сялян, надрукаваныя ў другім томе «Ўспаміны сялян». Беззямельны селянін — вясковы шавец—так апісвае сваё матэрыяльнае становішча:

«Я ем два разы ў дзень парэзаную на кавалкі бульбу без солі, соль няма за што купіць, мяса не толькі не елі, але і не бачылі на працягу трох вялікадняў і каляд. Цяпер нават сабакі вельмі злыя таму, што яны вельмі галодныя, бо як-жа ў вясковага гаспадара сабака не будзе галодны, калі сам гаспадар галодны».

Другі аўтар пісьма з Астраўскага павета, ужо не беззямельны, а маючы 18 моргаў зямлі (морг роўен 1/4 гектара) піша, што адзінай яго ежай з'яўляецца два разы ў дзень бульба. Вось яго словы:

«У дзесяць гадзін раніцы снеданне — бульба з поснай капустай, вечарам вячэра — зноў бульба. Добра, калі хто мае да яе хоць крыху малака».

Трэці аўтар, ужо досыць заможны селянін з Яроцынскага павета — уладар 30 моргаў зямлі, піша:

«Наша харчаванне знаходзіцца на вельмі нізкім узроўні. Больш 9 месяцаў у год у доме няма ні кавалачка масла, ні тварагу, ні малака... Тлушчаў не ўжываем. Гатуем на чыстай вадзе, хлеб ядзім сухі і наогул кожны з нас адчувае, што галодны».

Гэта словы заможнага селяніна, якіх у польскай вёсцы невялікая частка. Велізарная большасць усіх сялянскіх гаспадарак у Польшчы мае не больш двух гектараў зямлі на двор, для якіх гэты «сухі хлеб», соль, запалкі і мыла з'яўляюцца раскошшу. Нават рэакцыйная польская газета «Час» у адным з сваіх артыкулаў была вымушана прызнаць: «Польскі селянін карыстаецца спосабамі і сродкамі, ужываемымі, бадай, толькі ў эпоху сярэдневякоўя: ён захоўвае агонь у печы і пазычае яго суседу, запалку ён дзеліць на некалькі частак, адзін аднаму пазычае брудныя абмылкі, ён вывярвае бочкі з-пад селядцоў, каб атрымаць салёную ваду. Гэта не байка, але сапраўднае становішча, у якім кожны можа пераканацца».

Польскі селянін галадае не таму, што зямлі ў Польшчы нехапае, а таму, што зямля знаходзіцца ў руках памешчыкаў. У Польшчы ёсць 4200 адных толькі буйных памешчыкаў, з якіх кожны ўладае не менш 2.000 гектарамі зямлі. Апрача таго ёсць некалькі тысяч сярэдніх памешчыкаў, якія ўладаюць вялікімі маёнткамі. У аднаго памешчыка ў Польшчы больш зямлі, чым у 1000 сялян. Зямельны голад у вёсцы, калі больш паловы ўсёй зямлі належыць памешчыкам і кулакам—з'яўляецца адной з галоўных прычын усіх няшчасцяў польскага сялянства.

Польскія сяляне нясуць вялікія страты на розніцы цэн на свае прадукты і прамысловыя тавары. Адзін селянін піша, што:

«Перад вайной ён мог купіць за цэнтнер жыта 400 карабкоў запалак, а зараз ён можа купіць толькі 120 карабкоў. Каб купіць 10 кілаграмаў солі ў 1928 годзе, селянін павінен быў прадаць 8 кілаграмаў жыта, а зараз ён павінен для гэтага прадаць 45 кілаграмаў».

Не маючы зямлі, польскі селянін разбураецца цяжарам непасільных падаткаў. Нават цяжкія часы ў перыяд панавання рускага царызма для польскіх грамадзян былі больш лёгкімі, чым зараз. У Польшчы ўведзена мноства розных падаткаў. У пісьме, змешчаным у другім томе, адзін з аўтараў піша:

«Польскі селянін вымушан плаціць у 8 разоў больш падаткаў, чым да вайны. Таму, каб не распрадалі апошняй маемасці, ён вымушан прадаваць кожны фунт масла, кожнае яечка, а сам ледзь харчавацца —абы сабраць які-небудзь грош на падаткі».

У выніку разбурэння сялянства польская вёска наводняецца жабракамі. Адзін з аўтараў піша:

«Убоства нашай краіны адлюстроўваецца ў вялікай колькасці жабракоў. Апошнія гады прымушалі нас аказваць дапамогу каля 400 жабракам. Бывала, што на працягу дня заходзілі за міластыняй па 8 чалавек. Гэта былі старыя і маладыя, дзеці, жанатыя, пагарэльцы, інваліды і здаровыя. Прыглядзішся: на твары ў адных пакута і пакорлівасць, у іншых зухаватасць і нянавісць. Калісьці жабрак быў рэдкасцю, а зараз цэлыя фалангі жабракоў».

Другі селянін з Бельскага павета аб гэтым так піша:

«Калі параўнаць колькасць жабракоў зараз і раней, то не будзе перапаэлічэннем, калі скажу, што пры так узрастаючай нястачы ў вёсцы праз 5—10 год палова насельніцтва будзе сабіраць міластыню».

У гэтых словах найбольш ярка выражана тое бяздоннае жабрацтва, у якое ўвергнута сялянства фашысцкай Польшчы. Польскія паны дзяруць з працоўнага селяніна непасільныя падаткі і штрафы да таго часу, пакуль ён з торбай на плячах не пойдзе ў жабракі. Нядаўна адзін польскі антыфашысцкі пісьменнік Генрых Држэвецкі досыць трапна пісаў, што «калі-б вымераць сілу Польшчы не па колькасці штыкоў, а па колькасці жабракоў, Польшча была-б адной з магутнейшых дзяржаў у свеце».

Абяднёныя польскія сяляне не маюць вопраткі. Боты маюць толькі багатыя, астатняя маса носіць драўляны абутак або ходзяць босыя і ў рызманах. Аўтар пісьма з Яроцінскага павета так піша:

«На працягу года мы пераважна апранаемся так, як быццам наша вопратка, поўная латак і падзёртых кавалкаў, знята была з чучала. Лата на лаце, а ў лаце зноў дзірка і адна лата не хоча трымацца за другую».

Другі аўтар аб сваёй вопратцы і абутку піша так:

«Газа вельмі дорага — кладзешся, калі куры ідуць спаць, дорага шкло—затыкаеш выбітае акно старым мяшком, прадзіравіўся гаршок — затыкаеш яго анучай, каб прадаўжаць гатаваць у ім ежу, а так як дорага вопратка і абутак, то селянін дзічае, не паказваючыся на працягу года ні ў касцёле, ні людзям».

Сяляне Польшчы расказваюць у сваіх пісьмах аб нябачанай культурнай адсталасці вёскі. Невуцтва расце не толькі ў правінцыі, але і ў прыгарадных месцах. Селянін з Варшаўскага (сталічнага) павета піша:

«Амаль нідзе не сустрэнеш хоць-бы прымітыўна зробленай лазні. Мужчыны яшчэ так-сяк устрайваюцца. Хоць-бы ўлетку часамі купаюцца ў рэчцы, возеры або ў сажалцы. Але жанчыны нашы, як яны жывуць, божа мой, раз у жыцці іх пованароджаных выкупалі, так яны і не ведаюць пасля, што такое вада».

Польшча ў выніку панавання там фашысцкіх мракабесаў стала самай непісьменнай краінай у Еўропе. Па прызнанню фашысцкага друку «кожны трэці жыхар Польшчы распісваецца не ўласным прозвішчам, а крыжыкам». На 34 мільёны насельніцтва 10 мільёнаў непісьменных. Каля 1 1/2 мільёна дзяцей школьнага ўзросту не ахоплены школай. Гэтаму пытанню аддаюць увагу і аўтары пісем:

«Калісьці чытаў газету, а часамі і кніжку, меў магчымасць купіць яе, а зараз аб пакупцы газеты або кніжкі не можа быць і гутаркі».

Другі аўтар дадае:

«На ўсю воласць з 10.000 жыхароў прыходзіць 12 экземпляраў газет». Але на долю селяніна наўрад ці прыходзіцца і адна газета, бо гэтыя 12 экземпляраў ідуць для ксяндза, памешчыка, чыноўніка і кулака, якіх нямала ў кожнай воласці.

Калі панаванню польскіх паноў пагражала небяспека, яны з мэтай адцягнуць працоўных ад рэвалюцыйнай барацьбы не скупіліся на дэмагагічныя абяцанні і падачкі. Буржуазія і памешчыкі абяцалі, што па сканчэнню антысавецкай вайны сяляне атрымаюць зямлю. У асяроддзі аўтараў пісем ёсць і такія сяляне, якія паверылі гэтым абяцанням. З горыччу ўспамінае адзін з іх аб гэтым ашуканстве:

«Калі мы адступалі пад Варшаву, салдатам з вокнаў сыпалі піражныя, цукеркі, папіросы. Гэта было цуда: салдат, які заўсёды галадаў, нечакана быў засыпан падарункамі — з'явілася ахвота ваяваць».

І далей гэты-ж аўтар дадае:

«Але як-жа памыліліся тыя, хто меў надзею. Сёння яны ўжо інакш думаюць».

Жорсткая сапраўднасць адкрыла вочы многім і тым польскім сялянам, якія калісьці паверылі дэмагагічным абяцанням буржуазіі і пайшлі за ёй.

На прыкладзе гэтых «Успамін польскіх сялян» становіцца яшчэ больш гнюснай і подлай роля польскіх шпіёнаў, прабраўшыхся на кіруючыя пасты ў БССР, якія па заданню польскага фашызма пакасцілі беларускаму народу, імкнуліся адарваць БССР ад Савецкага Саюза і падпарадкаваць беларускі народ уладзе польскіх памешчыкаў і капіталістаў. Бандыты, шкоднікі, агенты польскай разведкі, якія прабраліся ў зямельныя і савецкія органы БССР, імкнуліся ў канечным рахунку да таго, каб сялянства Савецкай Беларусі вярнуць пад ярмо польскіх памешчыкаў, каб сялянства Савецкай Беларусі было ў такім становішчы, у якім знаходзяцца сяляне Польшчы, Заходняй Беларусі і Заходняй Украіны.

Але беларускі народ з дапамогай ЦК ВКП(б), саюзнага ўрада і таварыша Сталіна выкрылі і выкрываюць ворагаў. Шкоднікі і шпіёны выганяюцца і будуць выгнаны. Вынікі шкодніцкай работы іх агентуры на тэрыторыі БССР будуць хутка ліквідаваны.

Затое польскія графы, памешчыкі і ўсе магнаты фінансавага капітала маюць многа падстаў сумнявацца ці ўдасца ім працягваць трымаць у падпарадкаванні галодных і разбураных польскіх рабочых і сялян, якія жыць далей у такім жабрацтве, голадзе і холадзе не ў стане.

Як-бы ні стараліся ініцыятары выдання «Ўспаміны сялян» скрыць рэвалюцыйныя настроі і незадаволенне вёскі — зрабіць гэта ім не ўдасца. Сяляне не толькі скарджацца на свой жудасны лёс ва ўмовах фашысцкай Польшчы. Яны шукаюць і шляхоў выхаду. У краіне ў апошнія месяцы зноў узнімаецца хваля забастовачнага руху. Зноў сяляне многіх вёсак і воласцей выражаюць свае сімпатыі з барацьбой рабочага класа, дэманструючы гэтым умацаванне рабоча-сялянскага саюза. Праводзімая фашысцкім друкам вясной і летам 1937 года кампанія супроць так называемага «веснавога наступлення компартыі Польшчы» яшчэ раз гаворыць аб тым апасенні за сваё панаванне, якое адчувае польскі фашызм перад тварам растучых і ўзмацняючыхся сіл народнага фронта.

А. САКАЛОЎСКІ.

„ТЭАРЭТЫК" ФАШЫСЦКІХ ПАЛАНІЗАТАРАЎ

На старонках «Звязды» (гэтага нумара ад 9 жніўня) дадзена вычарпальная палітычная ацэнка [illegible] кіраўніцтва Акадэміі навук у сувязі з шпіёнскай інструкцыяй па апісанню пагранічнага раёна БССР, якая была складзена ворагамі народу, [illegible] Акадэміі [illegible].

У «Звяздзе» указвалася, што [illegible] Акадэміі [illegible] шкодніцкую інструкцыю.

[illegible]

У 1932 годзе ў Акадэміі навук была накіравана брыгада для «вывучэння» [illegible] пагранічнага раёна [illegible] Дзяржынскага раёна [illegible]

[illegible]

Лупчынскі імкнуўся гэтым перамі вельмі «скромна»—«Разграніцава Койданаўскага раёна» [illegible] працоўны Акадэміі Лупчынскі, раз язджаючы па раёну, не заўважыў.

Наадварот, ён [illegible] «прыкрываючыся маскай «інтэрнацыяналізму» [illegible]

[illegible]

Здавалася-б, што прэзідыўму Акадэміі [illegible]

Пасля [illegible] Акадэміі [illegible] крываючага ўсякіх ворагаў народу.

ГАЛЕНСКІ.

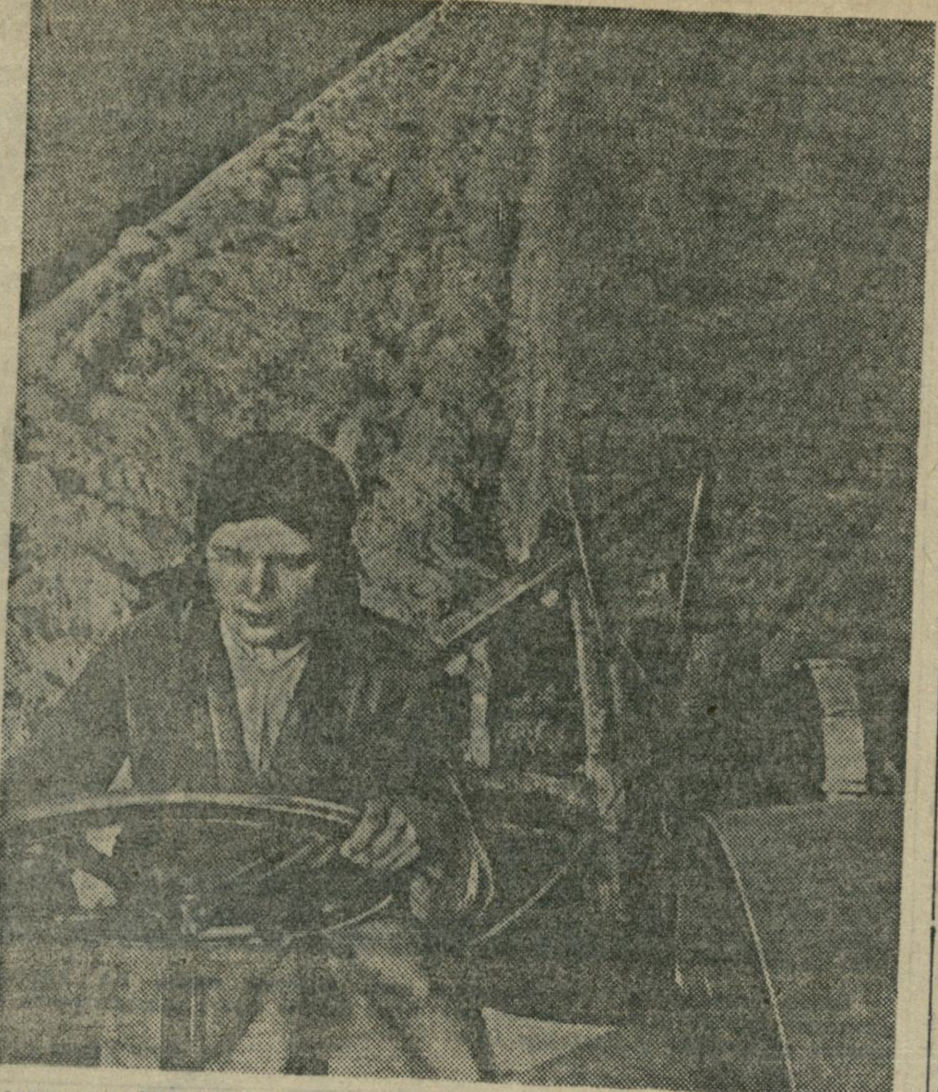

Трактарыстка Еўтушкова Будакашалеўскай МТС узорвае пад зябліва поле калгаса «Чырвоны пахар» № 2.

Фото С. Грына.

ДОБРАЯКАСНА І Ў ТЭРМІН ПРАВЕСЦІ АЗІМУЮ СЯЎБУ

Наступае пара асенняй сяўбы. Самае галоўнае ў жыцці сельскагаспадарчых раслін, тым больш азімых, гэта—своечасовая сяўба. Своечасовасць і добрая якасць сяўбы азімых культур адыгрываюць рашаючую ролю ў павышэнні ўраджайнасці. Аб гэтым могбы, напрыклад, многа расказаць брыгадзір калгаса «Чырвоная Дуброва», Рагачоўскага раёна, тав. Праснякоў. У мінулым годзе частку азімага жыта ён пасеяў да 25 жніўня, а другую частку — у верасні. Плошча, якая была засеяна ў другой палове жніўня, дала на 35 проц. больш ураджайнасці.

У сучасны момант старшыня калгаса тав. Назараў і брыгадзір Праснякоў асабліва многа ўвагі ўдзялілі пытанням своечасовай вывазкі гною, апрацоўкі чыстых папараў. Яны гэта ведаюць з вопыту мінулага года. Нават у засушлівы 1936 год калгас атрымаў ураджаю азімага жыта 10,5 цэнтнераў, у той час, калі радам на позна пасеяных і дрэнна апрацаваных глебах ураджай збіралі ў два разы меншы.

Упэўніліся ў гэтым дастаткова і калгаснікі калгаса «13 год Кастрычніка», Гадзілавіцкага сельсовета. Не выпадкова яны ў мінулым годзе атрымалі самы высокі ўраджай азімага жыта па Рагачоўскаму раёну.

Прыкладаў можна было-б прывесці вельмі многа.

Структурная глеба атрымліваецца шляхам рыхлення, у выніку чаго ў глебе павялічваецца колькасць свабодных прамежкаў, якія могуць быць запоўнены вадой, або паветрам. Да мерапрыемстваў, якія паляпшаюць структуру глебы, неабходна аднесці ўнясенне ў глебу лёгкаразлагаючыхся арганічных матэрый (травасеянне, арганічныя ўгнаенні, гіпсаванне, вапнаванне і т. д.).

Задача кожнага калгаса і соўгаса своечасова правесці сяўбу азімых. Гэта работа павінна быць закончана не пазней 1 верасня. Позняя сяўба азімых дае слабыя, неўмацаваўшыеся расліны, якія церпяць ад розных неспрыяючых умоў для зімоўкі, што часам прыводзіць да поўнай іх гібелі.

Асабліва вялікае значэнне набывае гатунковасць насення. Задача заключаецца ў тым, каб забяспечыць скарыстанне для сяўбы як можна больш гатунковага насення. Трэба арганізаваць самую ўважлівую праверку якасці насеннага матэрыялу. Кожны калгас і соўгас павінны перад сабой паставіць задачу сеяць насеннем, якое мае чыстату і ўсхожасць 98—100 проц. Ні ў якім разе не дапускаць сеяння кволым насеннем.

Трэба сур'ёзна папрацаваць над падрыхтоўкай сеялак. Праверыць сеялкі на практычнай яздзе яшчэ да пачатку сяўбы і на хаду ліквідаваць выяўленыя недахопы. Трэба падабраць для працы на сеялцы вопытных, добра ведаючых гэту машыну, калгаснікаў.

Асабліва важна забяспечыць роўнасць сяўбы, не дапускаць агрэхаў. Апошнія могуць атрымацца па наступных прычынах: ад спазнення з уключэннем сашнікоў, пры заездах; ад няправільнага вядзення сеялкі, адчаго атрымліваюцца няроўныя звілістыя радкі ад няўважлівага нагляду за работай сеялкі, у выніку чаго сашнікі забіваюцца карнішчамі пустазелля. Сеялку трэба ўважліва праверыць яшчэ да сяўбы, каб прадухіліць такія з'явы, калі па той ці іншай прычыне адзін ці некалькі сашнікоў зусім не працуюць і не высяваюць насення. Самае галоўнае — дабівацца роўнасці ворыва і апрацоўкі глебы, што асабліва важна для азімых культур.

Наша задача забяспечыць сяўбу азімых культур высокай агратэхнікай, каб ваяваць высокі ўраджай.

Аграном І. АГНЕЎ.

Рагачоўскі раён.

НЕ ВЯДУЦЬ БАРАЦЬБЫ З ВОРАГАМІ

Менскае аддзяленне Белдзяржснаба (кіраўнік Кальтман), па словах выконваючага абавязкі дырэктара кіраўніцтва Белдзяржснаба Чартова, з'яўляецца лепшым у БССР.

Але словы Чартова далёка разыходзяцца з сапраўднасцю. У аддзяленні акапаліся ворагі народу, якія нямала шкодзяць, каб сарваць снабжэнне важнейшых аб'ектаў будаўніцтва і прадпрыемстваў. У аддзяленні ляжаць без руху дэфіцытныя будаўнічыя матэрыялы на 600 тыс. рублёў у той час, як на будоўлях і прадпрыемствах у іх адчуваецца астрэйшая патрэба. Пад шыльдай звычайных недахопаў тут творацца проста шкодніцкія акты.

Па віне кіраўніка хімікат-маскацельнага аддзела (загадчык Вол, яго памочнік Кравец), дэфіцытныя будаўнічыя матэрыялы псуюцца і гінуць. У пачатку лета быў такі выпадак, калі бочкі з аліфай нарачыта былі пастаўлены дзіркамі ўніз, у рэзультаце чаго вылілася каля адной тоны каштоўнага дэфіцытнага будматэрыялу коштам у 3 тысячы рублёў. Кіраўнік аддзялення Кальтман лічыць гэта дробяззю. Ён нават рашыў па гэтаму поваду не складаць ніякіх актаў.

Па віне таго-ж Вола і Кравеца сапсавана 24 тоны цэменту. Каб утоіць сляды злачынства, кіраўніцтва аддзялення склала фіктыўны акт і незаконна спісала гэты «недахоп» на ўтруску і разгрузку... У вялікай колькасці разліваецца без патрэбы і смала.

Шкоднікі з аддзялення Белдзяржснаба ва ўсю распаясаліся. Вясной гэтага года па віне Кальтмана здарыўся няшчасны выпадак з трыма рабочымі. Суд прысудзіў Кальтмана да шасці месяцаў прымусовай працы. Але гэта не паслужыла яму ўрокам. Наадварот, мяккае рашэнне суда, як відаць, яго падбадзёрыла на далейшыя «подвігі». Неўзабаве па яго віне былі атручаны хлорнай вапнай трое рабочых. Але і гэта яму прайшло беспакарана. Кальтман трымаў цесную сувязь з трацкістам Керштэйнам. Парторг Немагай атрымліваў дзесяткі сігналаў аб шкодніцкай дзейнасці ворагаў з аддзялення, але мер ніякіх не прымаў.

Выконваючы абавязкі кіраўніка Белдзяржснаба Чартоў патурае шкодніцкай дзейнасці ворагаў з аддзяленняў. У сакавіку з-за безадказнасці Чартова была сарвана адгрузка 52 вагонаў будаўнічых матэрыялаў — металы, фарбы, аліфа і інш. важным аб'ектам будаўніцтва і буйным прадпрыемствам. Каб выгарадзіць сябе, Чартоў абвясціў вымову планавіку Санчанка, які нібыта вінават у гэтым, хаця ён у той час быў у камандыроўцы.

Па ўказанню камерцыйнага дырэктара Белдзяржснаба Брускіна на склады аддзяленняў завезена нікому непатрэбных матэрыялаў, на 7 млн. руб.

Арудуе шкодніцкая рука і ў віцебскім аддзяленні Белдзяржснаба (кіраўнік Купферберг). Нядаўна гэта аддзяленне агрузіла ў Менск у дзіравых бочках два вагоны аліфы. У рэзультаце, паўтоны аліфы выцякла. Яно таксама адгрузіла Менску і станкі, якія ніхто не патрабаваў, у выніку прышлося іх вярнуць назад.

Класавы вораг імкнецца стварыць цяжкае фінансавае становішча ў Белдзяржснабе. Адным з метадаў дасягнення гэтага з'яўляюцца растраты. Звыш 62 тысяч рублёў растрачана па Белдзяржснабу, у тым ліку па Менскаму аддзяленню 53.831 руб. Дарэчы, Кальтман доўгі час абараняў прайдзісвета Кугеля, які растраціў 46.618 руб.

Факты сведчаць, што ў сістэме Белдзяржснаба не вядуць ніякай барацьбы са шкодніцтвам, што тут прытуплена класавая пільнасць.

В. АСТРОЎСКІ.

РАЗБУРЫЦЬ ГНЯЗДО АНТЫСЕМІТАЎ

ЖЛОБІН. (Ад спец. кар. «Звязды»). Абураючыя справы робяцца ў жлобінскай арганізацыі Чырвонага крыжа і ў падпарадкаваных Чырвонаму крыжу цырульнях. Контррэвалюцыйны элемент, антысеміты, якія запісаліся ў гэту арганізацыю, адчуваючы поўную беспакаранасць, настолькі распаразаліся, што зусім адкрыта вядуць разлагаючую шкодніцкую работу.

На працягу раду месяцаў загадчыкам цырульні Чырвонага крыжа ў Жлобіне з'яўляецца нейкі Аўсяннікаў. Для яго зусім не існуе савецкага заканадаўства аб працы. Аўсяннікаў вядзе сябе на савецкім прадпрыемстве, як стары прыватны гаспадарнік, эксплаататар. Людзі працуюць тут па 10—12 гадзін у суткі. Калі хто з рабочых не згаджаецца працаваць звыш васьмі гадзін, то ён пагражае звальненнем і прыцягненнем да адказнасці за «дэзарганізацыю» работы. Няправільна звольнілі т. Шапіла. Аўсяннікаў не церпіць самакрытыкі. Ён — заядлы антысеміт, і сваю контррэвалюцыйную прапаганду вядзе зусім адкрыта. Справа дайшла да таго, што старшыня райсаюза Гладкі, які зайшоў выпадкова ў цырульню, вымушан быў запратэставаць супроць антысеміцкіх выпадаў Аўсяннікава.

Аўсяннікаў у мінулым цвердазаданнік і цяпер жыве на хутары каля Жлобіна. Яго ўзмоцнена пакрывае Бугакоў—інструктар бабруйскага куста Чырвонага крыжа, чалавек, выключаны з партыі за цёмныя справы. Бугакоў разам з Аўсяннікавым цкавалі і выжылі з цырульні вучня—сына сляпога Гінзбурга.

Калі работніца Гельфанд пасля дэкрэтнага водпуску падала заяву аб прадастаўленні ёй у сувязі з хваробай дзіцяці чарговага адпачынку, Бугакоў сказаў: «Дастаткова нагулялася, водпуску не дадзім».

Зарплата рабочым цырульні выплачваецца неакуратна, робяцца нейкія цёмныя махінацыі з вылічэннямі з заработку.

У камітэце Чырвонага крыжа працуе былы поп Рэброў, прыяцель Аўсяннікава. Рэброў пры ўсякім зручным выпадку паказваў сваё антысавецкае нутро. Невядома, за якія гэта заслугі Рэброў атрымлівае ў сабесе павышаную пенсію. Ці не за папоўскі стаж?

Старшыня райкома Чырвонага крыжа Фрыдман — чалавек бясклопатны, без палітычнага чуцця. Не глядзячы на неаднаразовыя сігналы, ён лічыць, што ў Чырвоным крыжы ў Жлобіне ўсё ў парадку, і не прымае мер да выкрыцця і выгнання з Чырвонага крыжа ворагаў.

Распаясаўшыяся антысеміты беспакарана на вачах у раённых арганізацый твораць свае контррэвалюцыйныя справы.

Антысеміты — ворагі народу павінны сесці на лаву падсудных.

М. КІН.

АЗДАРАВІЦЬ КІРАЎНІЦТВА ЦП САЮЗА ДЗЯРЖГАНДЛЮ

У Наркамунутгандлі, у гандлёвых арганізацыях Беларусі доўгі час арудавалі заклятыя ворагі народу. Яны ўсяк імкнуліся выклікаць незадаваленне сярод насельніцтва.

Захарава — старшыня ЦП саюза Дзяржгандля—не раз атрымлівала сігналы аб гнусных справах ворагаў народу.

Але яна не выступала супроць шкодніцкай іх практыкі, бо сама была з імі цесна звязана. Па ініцыятыве Захаравай былі арганізаваны провады ў яе на кватэры шпіёну, уязджаўшаму ў Бірабіджан. Кандыдатуры ўдзельнікаў гэтай вечарынкі былі старанна падабраны Захаравай сумесна з шпікамі.

Захарава была цесна звязана з трацкістам арудваўшым у Гастраноме. Яна таксама была ў падазроных сувязях з былым старшынёй ЦК саюза дзяржгандля. Будучы ў Маскве, яна наведала яго кватэру і да апошняга часу ідэалізавала яго перад членамі саюза.

Муж Захаравай нейкі Хоцімскі яшчэ ў 1930 годзе выкрыт як здраднік радзімы. Ён быў арыштаван у яе-ж на кватэры органамі НКВД. Гэта Захарава скрыла ад партарганізацыі. Больш таго, Захарава да гэтага часу захоўвае яго фотакарткі.

У сакавіку, робячы даклад на сходзе моладзі, працуючай у сістэме Дзяржгандля, Захарава пратаскваля трацкісцкія ўстаноўкі, паклёпнічала на нашу моладзь.

Як спраўляецца Захарава з практычнай работай? Яна канчаткова развалілa работу ЦП саюза дзяржгандля. Сацбытавая работа пастаўлена з рук вон дрэнна. У 1936 годзе не выкарыстана 18 тыс. рублёў, асігнаваных на дзіцячыя сады. Нізавым прафарганізацыям недадана ў 1936 годзе 28.589 руб. на разгортванне культмасавай работы. Захарава растранжырвала дзяржаўныя грошы на свае ўласныя патрэбы. У 1936 годзе яна атрымала 2285 руб. камандыровачных без наяўнасці на гэта дакументаў, пацвярджаючых знаходжанне яе ў камандыроўцы.

Захарава сябе акружыла падхалімамі і чужымі людзьмі. Галоўбухам ЦП саюза працуе нейкі Зысман — сын рабіна, які, дарэчы, канчаткова развалілў работу, заблытаў бухгалтэрыю.

Кіраўніком спраў працуе Песіна, якая выключана з партыі за прысваенне дзяржаўнай маемасці.

Захарава ніякім аўтарытэтам не карыстаецца сярод членаў саюза. Аб гэтым гаворыць хоць-бы той факт, што канферэнцыі членаў саюза Варашылаўскага і Кагановіцкага раёнаў не выбралі яе дэлегатам на Ўсебеларускі з'езд саюза работнікаў Дзяржгандлю.

КУМОК.

146 ПУДОЎ ЯЧМЕНЮ З ГЕКТАРА

Звеннявы Хвядос Лук'яненка, з калгаса «Трэці рашаючы» Артукоўскага сельсовета, Рэчыцкага раёна, са звяном атрымаў на сваім участку 146 пудоў двухрадковага ячменю з гектара. Такога багатага ўраджаю ён дабіўся толькі дзякуючы правільнаму захаванню правіл агратэхнікі—своечасова быў унесен гной, сяўба праведзена ў тэрмін і т. д. «Гэта яшчэ не высокі ўраджай, — гавораць калгаснікі. — На нашай зямлі можна атрымаць ураджай значна большы».

КРУШНЫ.

СПРАВЫ ПРАКУРОРСКІЯ

Яшчэ ў 1933 годзе т. Зубчонак, будучы пракурорам Сенненскага раёна, не раз сігналізаваў у Пракуратуру рэспублікі аб абураючых парушэннях рэвалюцыйнай законнасці, аб контррэвалюцыйных, шкодніцкіх актах, якія робяцца шайкай подлых трацкісцка-шпіёнскіх бандытаў у гэтым раёне.

У сваёй дакладной запісцы ён пісаў, што трацкіст Ленцнер, асабісты сакратар обер-бандыта Троцкага, будучы сакратаром Сенненскага райкома, падабраў для сваёй контррэвалюцыйнай падрыўной дзейнасці памочнікаў з свайго лагера. Яны грубейшым чынам скрыўлялі палітыку партыі і савецкай улады ў зямельным пытанні. Ён пісаў аб буйнейшых «лявацкіх» перагібах, аб адміністратыўным самавольстве ў раёне, аб утончанай сістэме шкодніцтва ў сельскай гаспадарцы.

Цэлыя вёскі аднаасобнікаў былі пакінуты без зямлі. У той-жа самы час калгасы з невялікай колькасцю членаў калгаса мелі ў сваім распараджэнні велізарныя зямельныя плошчы, якія няздольны былі апрацаваць. Гэтым самым шайка трацкістаў штучна стварыла недавер'е да калгаснага ладу. Кулацкія элементы, пры падтрымцы кіраўніцтва раёна, распускалі антысавецкую хлусню аб тым, што ў калгасах немінучы нізкі ўраджай, яны падрывалі калгасны лад, рабілі гвалт над чэснымі сялянамі, расцягвалі дзяржаўную і калгасную маемасць.

«Пакінутыя без зямлі, аднаасобнікі не раз звярталіся ў раённыя арганізацыі аб прадастаўленні ім участкаў для сяўбы, пісалі скаргі на няправільныя дзеянні мясцовых улад. Але яны атрымоўвалі адзін адказ, што «права на зямлю яны не маюць». Сотні аднаасобных гаспадарак вымушаны былі не сеяць».

Разам з тым, у калгасах, з-за недахвату рабочай сілы меліся велізарнейшыя страты ўраджаю. Па раду калгасаў асталося няўбранай сенажаць, згніло шмат збожжа зернавых і т. д.

Трацкісты выбралі ўтончаны метад шкодніцтва, метад азлаблення сялян. Яны гвалтоўна насаджалі соўгасы на землях працоўнага землекарыстання як калгасаў, так і індывідуальнага сектара.

«Так, соўгасу «Тур'ёна» адведзена 190 гектараў зямлі грамадзян вёскі Алексінічы і 320 гектараў зямлі калгаса імя Першага мая. Шкоднікі дайшлі да такой нагласці, што межы соўгаса праведзены па гародах вёскі Алексінічы. Вінакурнаму заводу «Обаль» адведзена 90 гектараў зямлі з працоўнага землекарыстання грамадзян вёскі Раманаўкі, прычым двары, разам з сядзібамі 20 сялян гэтай вёскі, асталіся на тэрыторыі, адведзенай заводу. Лугтасу адведзена зямля калгаса «Галавок». Для гаспадаркі райміліцыі адведзена 60 гектараў зямлі калгаса «Чырвоная свабода».

У гэтым раёне квітнела ашуканства, пачынаючы ад сельсовета і канчаючы раённым цэнтрам. Нізавы актыў прымушалі рапартаваць аб поўным выкананні плана. Работнікі раёна былі літаральна тэрарызаваны трацкісцка-шкодніцкай бандай раёна.

Тав. Зубчонак, паведамляючы аб гэтых фактах, прыклаў вялікую колькасць дакументаў, даведак, якія пацвярджаюць усе гэтыя справы. Нарэшце, пасля настойлівых патрабаванняў тав. Зубчонка, пасля таго, як ён звярнуўся да пракурора СССР, у Сенненскі раён быў выслан намеснік пракурора рэспублікі Глезераў.

Трацкіст Ленцнер і яго подлая банда хутка знайшлі агульную мову з Глезеравым. Вывады складаюцца ў духу замазвання ўсіх контррэвалюцыйных спраў і паходу супроць тых, хто адважваўся выступіць з крытыкай «кіраўніцтва».

У сваіх вывадах з лёгкай рукі Глезерава апракідваюцца ўсе абвінавачванні, высунутыя тав. Зубчонкам супроць Ленцнера, Качука і К°. Усё гэта, па яго думцы, «з'яўляецца прамым паклёпам на кіраўніцтва». Усё гэта «ёсць працяг барацьбы асобных работнікаў раёна супроць новага кіраўніцтва». І на гэтай аснове тав. Зубчонка неадкладна выключаюць з партыі. ПКК, членам якой з'яўляўся Глезераў, згаджаецца з яго вынікамі і выносіць пастанову, праштампованую былым намеснікам наркома РСІ ў духу вывадаў Глезерава, і па-сутнасці пацвярджаецца рашэнне райкома аб выключэнні Зубчонка з партыі.

Такім чынам, контррэвалюцыйная група, узначальваемая подлым шпіёнам, трацкістам Ленцнерам, якая праводзіла яўную контррэвалюцыйную трацкісцкую работу, пракурорам Глезеравым поўнасцю рэабілітавана, а чэсны бальшавік, які не хацеў згадзіцца з агіднасцямі, які выступаў супроць тых, хто таптаў рэвалюцыйныя законы, аб'яўляецца склочнікам, удзельнікам групоўкі, паклёпнікам на кіраўніцтва, якое, моў, «змагаецца за гаспадарчае ўмацаванне калгасаў». З актыўнай дапамогай Глезерава тав. Зубчонак дзесяць месяцаў быў па-за партыяй. Такая кароткая гісторыя работы подлай банды трацкістаў у адным раёне.

Трацкісцка-бухарынскія агенты фашысцкіх контрразведак арудавалі не ў адным раёне. І кожны раз людзям, якія смела падымалі голас, неадкладна закрывалі рот. У такой атмасферы ворагам народу лягчэй было развальваць калгасы, выступаць супроць партыі.

Партыя разграміла, выкарчавала не адну контррэвалюцыйную банду, накшталт гідотнага трацкіста Ленцнера. Але адказнасці чамусьці пазбег абаронец трацкістаў Глезераў, які спецыялізаваўся на замазванні астрэйшых пытанняў, звязаных з выкарчоўваннем ворагаў народу. Сотні сігналаў аб контррэвалюцыйнай падрыўной рабоце ў радзе раёнаў, сельсоветаў, калгасаў замарынаваны ў справах Пракуратуры рэспублікі. Больш таго: за спіной гэтага «пракурора» нямала прамых злачынстваў перад партыяй і савецкай уладай. Ёсць нямала фактаў, калі ў парадку нагляду ён спыняў справы ворагаў народа, а людзей, якія выкрывалі ворагаў, з яго санкцыі судзілі і высылалі.

Райпракурор Бешанковіцкага раёна т. Окунь выявіў у раёне рад фактаў грубейшага парушэння рэвалюцыйнай законнасці. Над асобнымі сялянамі літаральна здзекваліся, няправільна даводзілі пасеўныя планы і планы паставак. Былі выпадкі, калі аднаасобнікі мелі ў сваім карыстанні 2—3 гектары зямлі, а ім даводзіліся планы на 10—12—13 гектараў. Тав. Окунь выявіў рад фактаў растранжырвання раённымі работнікамі дзяржаўнай маемасці і грошай. Ён сігналізаваў аб шкодніцтве ў сельскай гаспадарцы, у жывёлагадоўлі. Пачынаючы з 1 чэрвеня 1936 года па 1 ліпеня 1937 года, т. Окунь дабіваўся, каб Глезераў расследваў усе гэтыя справы. Але дарэмна.

Усе сігналы з раёнаў аб фактах парушэння рэвалюцыйнай законнасці, аб контррэвалюцыйнай дзейнасці разбіваюцца ў пракуратуры аб сцены роўнадушнасці яе кіраўніцтва, у прыватнасці сучаснага пракурора рэспублікі Глезерава.

Глезераў увесь час вядзе лінію выжывання надакучлівых пракурораў, якія праяўляюць бальшавіцкую ініцыятыву. Так было з Зубчонкам, так было з т. Окунем і многімі іншымі.

Затое Глезераў дорага цэніць і ўсяк падтрымлівае людзей з цёмным мінулым і досыць падазроным сучасным. Грамадскасць пракуратуры добра памятае трацкісцкага мярзаўца Маргуса, былога бабруйскага пракурора. Яго Глезераў вылучае пракурорам воднага транспарту. Толькі ўмяшанне партыйных арганізацый і органаў НКВД вызваляе транспарт ад гэтага стаўленіка Глезерава.

Нейкі Фішман, які быў пракурорам у Касцюковічах, развaліў там работу. Глезераў ніяк не мог з ім расстацца. Ён вылучае яго пракурорам у Аршанскі раён. Гэты Фішман аказаўся трацкістам.

У Дзяржынскім раёне на працягу доўгага часу працаваў у якасці пракурора Шашкін. Разам з ім Дамброўскі і іншыя польскія шпіёны праводзілі шкодніцтва ў калгасах сельсовета, гвалтоўна прымушалі беларускіх дзяцей вучыцца ў польскіх школах. Штучна стваралі польскія советы, дзе па сутнасці не было польскага насельніцтва. Глезераў не мог не ведаць аб справах у Дзяржынскім раёне. Аднак ніякіх мер не прымаў.

У Капыльскім раёне пракурорам Хархурын — стаўленік шпіёна. Хархурын з'яўляецца белым афіцэрам, падтрымлівае цесную сувязь з фашысцкай Польшчай.

Абелеў доўгі час працаваў у якасці пракурора Чавускага раёна. Гэты Абелеў утаіў ад партыі, што яго два браты з'яўляюцца ворагамі народу. Ён правальваў работу ў раёне. Як відаць, за «выдатную работу» Глезераў назначае яго пракурорам Лепельскай акругі.

Можна было-б прадоўжыць спісак пракурораў, аўтабіяграфіі якіх выклікаюць яўнае сумненне, але яны чамусьці карыстаюцца асаблівым давер'ем і асаблівым аўтарытэтам у Глезерава.

Глезераў выхоўвае пракурораў у духу неўмяшання ў справы раённых арганізацый, асабліва калі гэта датычыць раённага кіраўніцтва. Лепшымі пракурорамі ў Глезерава лічацца тыя, якія не спрачаюцца з раённымі арганізацыямі. Варта якому-небудзь кіраўніку раённай арганізацыі, праў ён ці не, пазваніць, што дзеянні пракурора няправільныя, неадкладна раздаецца званок або пасылаецца тэлеграма, якая скасоўвае дзеянні пракурора. Тып падхаліма і ўгодніка — такога, з дазволу сказаць, пракурора ўвесь час стараецца выхоўваць Глезераў.

Усім вядома лепельская справа. Арганізатары гэтай справы, як нам цяпер вядома, былі шпіёны фашысцкай Польшчы. Яны праводзілі палітыку адміністратыўнага свавольства ў сельсоветах і калгасах, палітыку папірання праў грамадзян, накіраваную на тое, каб выклікаць незадаваленне і абурэнне працоўных мас. Скажаючы палітыку партыі і савецкай дзяржавы, яны прабавалі настроіць працоўных сяла супроць савецкай улады. Яны правялі велізарнае шкодніцтва ў сельскай гаспадарцы і жывёлагадоўлі. Глезераў быў на працэсе дзяржаўным абвінаваўцам. Чамусьці ён не мог разглядзець у Папэнгелі, Сямашку, Русанаве злейшых ворагаў партыі і савецкага народа. Ён па сутнасці выпустошвае палітычную сутнасць гэтай справы. Прамых ворагаў народа прысуджае на надзвычай нізкія тэрміны.

Глезераў у практычнай сваёй рабоце не толькі не змагаецца са шкодніцтвам, але ўсяк спрые шкодніцтву.

Па прапанове Соўнаркома Саюза быў аддан суду былы намеснік наркома аховы здароўя Нейштат за шкодніцкую дзейнасць у будаўніцтве дзіцячых устаноў. Гэта справа была перасланa ў Вярхоўны суд БССР. Вярхоўны суд падрыхтаваў гэту справу. Аднак Глезераў, па дагаворанасці з Галадзедам, неадкладна затрабаваў у парадку нагляду справу з Верхсуда і спыніў яе.

Былі неаднаразовыя сігналы аб шкодніцтве ў будаўніцтве. У прыватнасці, Соўнаркомам БССР, асабіста т. Валковічам, было даручана т. Глезераву непасрэдна заняцца справай аб шкодніках у будаўніцтве новай гасцініцы ў Менску. Па гэтых матэрыялах неабходна было прыцягнуць да адказнасці Васэрмана і цэлую групу шкоднікаў. Глезераў даручыў гэту справу Мінкіну — чалавеку, які не ўнушае ніколькі палітычнага давер'я. І, натуральна, гэта справа не была даведзена да канца.

Работа самога апарата Пракуратуры рэспублікі выклікае сур'ёзную трывогу. Рашэнні Лютаўскага Пленума ЦК ВКП(б) не знайшлі належнага водгуку і праламлення ў рабоце пракуратуры. Да гэтага часу не склікан актыў пракурорскіх работнікаў. Кіраўнікі відавочна баяцца сустрэцца з нізавымі работнікамі, якія немінуча падвергнуць люцейшай крытыцы памылкі і скажэнні ў рабоце пракуратуры.

На партыйным сходзе пракуратуры раздавалася многа непахвальных водзываў па адрасу кіраўніка пракуратуры Глезерава. Гаварылі аб беспарадках, бязладдзі ў апараце, аб тым, што тысячы заяў і сотні неразабраных сур'ёзнейшых спраў ляжаць мёртвым грузам у папках пракуратуры. Гаварылі і аб сувязі Глезерава з трацкістам Фалкіным і інш., аб тым, што ён прадастаўляў трацкістам трыбуну на сходзе. Усё гэта, аказваецца, ведае партарганізацыя, але гавораць аб гэтым упоўголаса, мімаходам. Не шкодзіла-б, аднак, партарганізацыі спецыяльна абмеркаваць гэта пытанне і поўным голасам выказаць сваю думку.

М. ЧАЎСКІ, І. ОФЕНГЕЙМ.

ВАЕННЫЯ ПАДЗЕІ Ў ПАЎНОЧНЫМ КІТАІ

ЯПОНЦЫ ГАСПАДАРНІЧАЮЦЬ У БЭЙПІНЕ

ТОКІО (сталіца Японіі), 11 жніўня. (БЕЛТА). Паведамляючы аб першых кроках адміністратыўнай дзейнасці бэйпінскага «камітэта грамадскай безапаснасці», газета «Асахі» з вялікім задавальненнем адзначае, што начальнік паліцыі Фан Ю-гуй 10 жніўня катэгарычна забараніў выкладанне 3-х прынцыпаў Сун ят-Сена ва ўсіх школах Бэйпіна. Адначасова прымаюцца найстражэйшыя меры да канфіскацыі шматлікіх антыяпонскіх брашур і лістовак, шырока распаўсюджваемых з шанхайскіх і нанкінскіх крыніц.

«Асахі» паведамляе, што ва ўсіх павятовых гарадах Бэйпінскага раёна ствараюцца мясцовыя «камітэты грамадскай безапаснасці» з мэтай стварэння адміністрацыі, «незалежнай ад існуючых кітайскіх адміністратыўных органаў».

Газета «Ніці-ніці» ўказвае, што японскае камандаванне прыступіла да шырокай вуснай і друкаванай агітацыі сярод хэбэйскага насельніцтва. Японскае камандаванне растлумачвае, што яно цалкам гатова супрацоўнічаць для «стварэння Хэбэя для хэбэйцаў». Для гэтай дзейнасці японцамі вылучана 150 чалавек.

***

ШАНХАЙ, 10 жніўня. (БЕЛТА). Газета «Хуамейванбао» паведамляе, што рабочая асацыяцыя нацыянальнага выратавання ў Шанхаі звярнулася сёння з адозвай да розных урадавых арганізацый, патрабуючы неадкладнага разрыву дыпламатычных адносін і абвяшчэння вайны Японіі.

***

ШАНХАЙ, 10 жніўня. (БЕЛТА). Згодна вестак «Сінь-Чжунжыбао», на 1 ліпеня нанкінскі ўрад меў 850 баявых самалётаў, а розныя правінцыяльныя ўлады — 80 самалётаў. У кітайскай авіяцыі налічваецца звыш 1.000 вопытных лётчыкаў. Згодна вестак газеты, 350 самалётаў пасланы ў Паўночны Кітай.

***

НЬЮ-ЁРК, 10 жніўня. (БЕЛТА). Газета «Экзамінер», якая выдаецца ў Лос-Анжэлосе, паведамляе, што кітайскі ўрад закупіў у Каліфорніі каля 20 млн. галонаў авіяцыйнага бензіна (галон — 3,78 літра). Газета сцвярджае, што гэту здзелку фінансавалі англічане.

БАМБАРДЫРОЎКА НАНЬКОУ ЯПОНЦАМІ

ЛОНДАН, 11 жніўня. (БЕЛТА). Агенцтва Рэйтэр паведамляе аб першай сутычцы японскіх войск з войскамі нанкінскага ўрада. Сутычка, паводле японскіх вестак, адбылася ў Наньaccount (за 40 клм. на паўночны захад ад Бэйпіна). Ідзе лютая бамбардыроўка Наньkoу японцамі.

Японскія консульскія ўлады ў Цяньцзіне паслалі консульскаму корпусу мемарандум, у якім гаворыцца аб намеры японскіх улад узяць у свае рукі кітайскую радыёстанцыю, якая знаходзіцца на англійскай канцэсіі, і кітайскі тэлеграф, які знаходзіцца на французскай канцэсіі.

ВЫСАДКА ЯПОНСКАГА ДЭСАНТА

ШАНХАЙ, 11 жніўня. (БЕЛТА). Прыбыўшыя сёння з Сасебо (ваенна-морская база ў Японіі) у Шанхай японскія ваенныя судны спыніліся ў Ванпу (цэнтральная частка порта), каля японскіх камерцыйных прыстаней. Прыбыўшыя ваенныя судны маюць на борце самалёты. З суднаў быў неадкладна высаджан японскі дэсант у 3 тыс. чалавек, які заняў японскія казармы на вуліцы Цзянван-Род. Ідзе разгрузка ваеннага снаражэння, у прыватнасці ўжо выгружана каля 50 браніраваных аўтамабіляў.

ПАДРЫХТОЎКА ДА ЭВАКУАЦЫІ АНГЛІЙСКІХ ГРАМАДЗЯН З ШАНХАЯ

ЛОНДАН, 11 жніўня. (БЕЛТА). Як перадае «Дэйлі экспрэс», англійскія ўлады прынялі меры да эвакуацыі 9 тысяч англійскіх грамадзян з Шанхая ў выпадку, калі ваенныя дзеянні ахопяць раён гэтага горада. У Шанхаі знаходзяцца англійскі крэйсер і два эскадраныя мінаносцы. Англійскі гарнізон у Шанхаі атрымаў новыя падмацаванні. Атрад англійскіх войск у 1000 чалавек размешчан напагатове ў Ганконгу.

Як перадае Рэйтэр, 20 японскіх ваенных караблёў сёння раніцой прыбылі ў Усун (недалёка ад Шанхая, ля вусця Янцзы). Шэсць японскіх ваенных суднаў увайшлі ў шанхайскі порт. Гарматы іх прыведзены ў баявую гатоўнасць. Усяго ў Шанхаі і каля гэтага горада знаходзіцца 32 японскія ваенныя судны.

РЭПРЭСІІ СУПРОЦЬ ЗАМЕЖНЫХ ЖУРНАЛІСТАЎ У ГЕРМАНІІ

БЕРЛІН, 11 жніўня. (БЕЛТА). Учора апублікавана паведамленне Германскага інфармацыйнага бюро аб высылцы берлінскага карэспандэнта англійскай газеты «Таймс» Нормана Эбата. Як прычына высылкі ўказваецца «выключная варожая інфармацыя», якую перадаваў карэспандэнт «Таймс» аб фашысцкай Германіі.

Германскія газеты не ўтойваюць, што гэта высылка англійскага карэспандэнта з'яўляецца адказнай рэпрэсіяй на высылку з Англіі германскіх шпіёнаў, якія дзейнічалі пад маркай «журналістаў». «Берлінер берзенцайтунг» заяўляе, што ў бліжэйшы час паследуюць таксама рэпрэсіі і ў адносінах да іншых замежных карэспандэнтаў. Газета ўказвае, што ў адносінах некаторых замежных карэспандэнтаў вядзецца нейкае «расследванне» іх дзейнасці і, такім чынам, трэба чакаць у бліжэйшы час новых рэпрэсій супроць замежных журналістаў у Германіі.

КОЛЬКАСЦЬ ЗНЯВОЛЕНЫХ У КРАІНАХ ФАШЫЗМА

ВАРШАВА, 10 жніўня. (БЕЛТА). «Роботнік» паведамляе, што англійская Ліга рэформы каральнай сістэмы апублікавала статыстычныя даныя аб колькасці зняволеных у турмах у радзе краін. Згодна гэтай статыстыкі, першае месца па колькасці зняволеных займае Германія, у якой налічваецца 156,9 зняволеных на кожныя 100 тыс. насельніцтва, не лічачы зняволеных у канцэнтрацыйных лагерах і дамах папярэдняга зняволення. Другое месца займае Польшча, трэцяе — Італія.

«Роботнік» указвае, што апублікаваныя лічбы, якія датычаць Польшчы, устарэлі, бо, па даных афіцыяльнага польскага статыстычнага даведніка, у Польшчы ў пачатку гэтага года налічвалася 187,5 зняволеных на кожныя 100 тыс. насельніцтва.

Байцы і камандзіры РСЧА вывучаюць новы выбарчы закон. НА ЗДЫМКУ: ваентэхнік другога ранга т. Чэлночнікаў чытае байцам свайго падраздзялення «Палажэнне аб выбарах у Вярхоўны Совет СССР».

Фото Розава (СФ).

НА ФРАНТАХ У ІСПАНІІ

МАДРЫДСКІ ФРОНТ

Згодна паведамлення міністэрства абароны, апублікаванага ў Мадрыдзе 10 жніўня, мяцежнікі прабавалі прадпрыняць атаку на рэспубліканскія пазіцыі ў Касабланка на эстрэмадурскай дарозе. Атака адбіта. Мяцежнікі страцілі звыш 200 чалавек.

Згодна паведамлення Рэйтэр, у раёне Карабанчэля (на поўдзень ад Мадрыда) рэспубліканцы прасунуліся наперад. Як перадае «Дэйлі тэлеграф», атака мяцежнікаў, прадпрынятая ў раёне Куэста дэ Ла Рэйна, адбіта.

У раёне ракі Харамы рэспубліканскія войскі ў рэзультаце паспяховай атакі крыху палепшылі свае пазіцыі.

УСХОДНІ (АРАГОНСКІ) ФРОНТ

Згодна паведамлення міністэрства абароны ад 10 жніўня, рэспубліканскія войскі паспяхова прасоўваюцца на Усходнім фронце. Рэспубліканцы занялі пазіцыі мяцежнікаў у Санта Крус (на захад ад Рудылья).

***

У паведамленні міністэрства абароны ўказваецца, што ўзмоцненая перастрэлка мела месца ўнутры Сегозіі. Было чуваць, як па горадзе быў дан рад выстралаў з гармат.

Рэспубліканцы чулі таксама ўзрывы гранат і стральбу ў Грэнадзе. Самалёты мяцежнікаў ляталі над горадам.

ПАДРАБЯЗНАСЦІ ПАЎСТАННЯ МЯЦЕЖНІКАЎ У МАЛАЗЕ

ЛОНДАН (сталіца Англіі), 11 жніўня. (БЕЛТА). Апублікаванае ў Мадрыдзе паведамленне міністэрства абароны мае падрабязнасці нядаўняга паўстання мяцежнікаў у Малазе. Паводле слоў паведамлення, хваляванні ў Малазе пачаліся, калі былі забіты тры італьянскія афіцэры. У сувязі з гэтым забойствам было арыштавана 30 іспанскіх афіцэраў, і 5 з іх былі расстраляны. У паведамленні ўказваецца таксама, што апрача таго былі расстраляны 3 германскія афіцэры, у тым ліку адзін маёр.

Як перадае «Дэйлі геральд», у Алхесірасе ўспыхнулі хваляванні ў рэзультаце налёту германскіх салдат на алхесіраскае аддзяленне іспанскага банка. Германскія пехацінцы, якія прыбылі да аддзялення банка на браневіках, вывезлі адтуль усё серабро, якое знаходзілася ў сейфах. Некалькі «карлістаў» (членаў іспанскай фашысцка-манархісцкай арганізацыі), якія былі сведкамі гэтага здарэння, заявілі пратэст, аднак, усе яны былі арыштаваны «фалангістамі». Тады атрады «карлістаў» забарыкадаваліся ў сваіх казармах і патрабавалі вызвалення арыштаваных. Урэшце, у рэзультаце ўмяшання ваеннага камандавання, арыштаваныя былі вызвалены.

ЗАХАПЛЯЮЧАЯ ДЭМАНСТРАЦЫЯ У ГОНАР СССР

УШАНАВАННЕ ГЕРОЯЎ У ПАРЫЖЫ

ПАРЫЖ, 11 жніўня. (БЕЛТА). Учора у велізарнай зале Ваграм парыжане ўшанавалі смелых сокалаў Совецкага Саюза, гераічных лётчыкаў тт. Громава, Юмашова і Даніліна. Сход, арганізаваны абласным камітэтам «Таварыства прыяцеляў Совецкага Саюза», які адбыўся ўчора, выліўся ў захапляючую дэманстрацыю ў гонар Совецкага Саюза.

Пасля выступлення старшыні схода, падкрэсліўшага велізарнае значэнне бліскучага пералёту Масква — Паўночны полюс—Сан-Джасінто, да трыбуны накіравалася доўгая калона дэлегацый ад рабочых ваколіц, заводаў, прафсаюзаў.

Ад імя рэспубліканскай федэрацыі афіцэраў запасу тт. Громава, Юмашова і Даніліна вітаў старшыня гэтай федэрацыі Перэн.

Узяўшы затым слова начальнік кабінета міністра авіяцыі адзначыў сусветнае значэнне подвігаў совецкіх лётчыкаў, творчай рабоце якіх ён проціпаставіў злачынныя, варварскія дзеянні германскай і італьянскай авіяцыі, якая знішчае мірнае насельніцтва іспанскіх гарадоў і вёсак.

Пасля выступлення Купюр'е старшыня прадаставіў слова гераічным лётчыкам, якія выказалі гарачую ўдзячнасць французскаму народу за сардэчны прыём.

БАЙЦЫ І КАМАНДЗІРЫ АСТАЮЦЦА НА ЗВЫШТЭРМІНОВУЮ СЛУЖБУ

У штаб часці, якой камандуе палкоўнік А. А. Біруля паступаюць шматлікія заявы аб жаданні астацца на звыштэрміновую службу.

У сваіх пісьмах, дакладных запісках і рапартах камандаванню байцы і камандзіры пішуць аб тым, што яны з велізарнай радасцю сустрэлі прызыў малодшых камандзіраў-далёкаўсходнікаў астацца на звыштэрміновую службу і абавязуюцца выхаваць з сябе высокакваліфікаваных камандзіраў Чырвонай Арміі.

Малодшы камандзір тав. Пячорскі астаўся служыць пяты год звыштэрмінова. Ён комсамолец і ўпарта рыхтуецца да ўступлення ў партыю. За шэсць год службы не мае ніякіх дысцыплінарных спагнанняў. У сваім рапарце на імя камандзіра часці тав. Печэрскага ён піша:

«З вялікай ахвотай астаюся на звыштэрміновую службу, бо вайсковая служба ў Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі з'яўляецца ганаровым абавязкам грамадзян СССР. Я абавязуюся ў гэтым годзе экстэрнам здаць экзамены на атрыманне звання малодшага лейтэнанта. Аддам усё сваё жыццё службе ў нашай любімай непераможнай Чырвонай Арміі».

Малодшы камандзір тав. Елесін — комсамолец. Ён камандзір вучэбнага падраздзялення. Яго курсанты маюць адзнакі толькі на «выдатна» й «добра». Не было выпадку, каб курсанты не справіліся з даручанай работай. У сваёй заяве тав. Елесін указвае:

«У адказ на подлыя дзеянні і спробы прэзрэнных ворагаў народу, шпіёнаў Тухачэўскага, Убарэвіча, Якіра і інш. падарваць абароназдольнасць нашай любімай радзімы, астаюся на звыштэрміновую службу і прыкладу ўсе свае сілы і веды к таму, каб падрыхтаваць байцоў, умеючых метка, без промаху біць ворага».

У дакладных запісках совецкія патрыёты выказваюць адданасць большэвіцкай партыі і вялікаму правадыру народаў таварышу Сталіну і гатоўнасць у любую мінуту выступіць на абарону заваяванняў краіны соцыялізма і даць сакрушальны адпор ворагу.

А. КАЛГАНАЎ.

ПАДРЫХТОЎКА ДА ЎСЕБЕЛАРУСКАЙ АЛІМПІЯДЫ МАСТАЦКАЙ САМАДЗЕЙНАСЦІ

Да 20-годдзя Вялікай Кастрычніцкай соцыялістычнай рэвалюцыі ў Менску арганізуецца ўсебеларуская алімпіяда мастацкай самадзейнасці. У гэтай алімпіядзе прымуць удзел да 4.000 лепшых майстроў народнага самадзейнага мастацтва, лепшых гурткоў і асобных выканаўцаў — спевакоў, танцораў, музыкантаў, расказчыкаў.

У БССР налічваецца каля 2.500 гурткоў мастацкай самадзейнасці, галоўным чынам драматычных і харавых. Многія гурткі рыхтуюцца да паказу на алімпіядзе сваіх дасягненняў. У сельсоветах і калгасах на працягу верасня і кастрычніка будуць праведзены агляды мастацкай самадзейнасці.

У акругах арганізуюцца кароткатэрміновыя семінары для кіраўнікоў і запявал калгасных гурткоў. Гэтымі семінарамі будуць ахоплены каля 200 чалавек. Выходзіць з друку зборнік з 20 песень з нотамі для харавых гурткоў. Песні прысвечаны таварышу Сталіну, таварышу Варашылаву, шчасліваму і радаснаму жыццю беларускага народу.

ДАХОДЫ КАЛГАСНІКА ЖЫГУНОВА

Азёры Полацкай акругі вельмі багаты не толькі рыбай, але і ракамі. Лоўля іх дае вялікі даход калгасам і калгаснікам. Калгаснік сельгасарцелі імя Чапаева, Екіманскага сельсовета, Полацкай акругі, Я. Жыгуноў за чэрвень вылавіў 31.000 ракаў. Яго заработак за месяц склаў 2772 руб. Жыгуноў — лепшы ракалоў у акрузе.

МІЦУРА.

ЧЭСНАСЦЬ

У Кіраўніцтва крупскага райаддзялення міліцыі НКВД прышла прыбіральшчыца ЗАГС'а м. Крупкі Сідаровіч Анна і здала бумажнік з грашыма ў суме 142 руб. 06 кап. і дакументамі на імя старшыні калгаса вёскі Дакучын, Халопеніцкага раёна, Бычкова Лукаша, знойдзены ёй па дарозе ў Крупкі.

ПАВЕДАМЛЕННЕ

Ніжэй памянёныя ў спісе, выключаныя з партыі выклікаюцца ў г. Менск на Выязную тройку КПК пры ЦК ВКП(б) на 16 жніўня 1937 года: Камісараў Ф. П., Лепухоў Ф. Т., Мартынаў А. К., Семкоў П. К., Хурбатаў В. Е., Дудараў М. А., Кейнэ В. О. (Чачэрск); Караткевіч Е. А., Свадкоўскі Ф. Е., Шаўрук І. Д., Лістрапенка А. Т., Захарэнкава М. П., Цімохаў І. І., Віктарэнка М. Т., Ратнер Л. В. (Чавусы); Грыгор'ева Е. Х., Жаваранкаў Д. А. (Асвея); Шкляр М. Л., Дайсулаў Д. Г., Зельдовіч Л. Я., Снежын М. Ш. (Асіповічы); Мінчук А. Н., Трэгубовіч В. А., Гарачоў В. В., Магірка І. М., Плісава Феадора, Сакалоўскі І. М., Сафронаў К. І., Сокалаў Н. П., Сташэнка Я. Н., Шчэрбінок П. А., Саладухін І. Я., Крупень М. М., Бубін С. Д., Шабалінскі М. П., Данілюк Ф. С., Кубракоў С. І., Кукуй Г. Л. (Орша); Пятроўскі А. Л., Шапчыц В. А., Матусевіч В. І., Гарланаў Д. І., Гольнік М. Е., Гаўрыловіч М. М. (Бягомль); Рабіновіч І. В., Галіеўскі В. М., Бурый Л. Т., Толмач І. С. (Бярэзіна); Антоньшаў П. С., Дарожка І. Д., Казлоўскі Н. Я. (Бешанковічы); Гурэвіч Г. Л., Зарэцкі М. І., Крычаўцова А. М., Левінсон Ш. М., Берагейка Т. М., Макасюк Т. П., Садоўскі А. М., Фактаровіч Е. Я., Вайнер З. Н. (Бабруйск); Грухоўскі Б. Н., Токера З. М. (Бягушэўск); Фурс Д. Г., Афанасаў П. С., Шарэпа І. А., Пэлуйка А. Л. (Брагін); Свідрыцкі М. Ф., Сацукевіч В. П., Дзямянцовіч П. З., Іванова Е. В., Нічыпурэнка М. В., Падабед К. М., Купаножкін Ф. Д., Клебанаў І. Г., Лерман Н. А., Чубараў В. Я., Шышло А. С., Вінніцкі Я. Г. (Барысаў); Арцём'еў В. А., Азарэнка А. А., Абраменка І. К., Андрэеў А. А., Бржушкевіч Э. Ф., Быхавец Ф. Ф., Багданава В. І., Высоцкі В. В., Гірдзюк В. І., Дзем'янава М., Ефімаў І. Я., Емельянаў С. Е., Конюхаў І. В., Казлоўскі С. Т., Купікаў А. І., Канапелька І. М., Мядоў П. А., Мядзведзеў П. Н., Несцеркоў М. К., Алейнічэнка Г. М., Обухаў І. А., Арлоў І. С., Падабед П. А., Пажыдаяў В. Н., Растоўскі, Рогач М. М., Раманькоў В. А., Фляўменбаум М. А., Навіцкі І. Г., Стольнік І. Я., Ступакоў Ф. Н., Курноў І. М., Хома М. І., Фішэр А. А., Фішман Н. І., Касой І. З., Іоффе З. Ф., Сямёнава М. Н., Кабленец Я. Н., Карпман І. Л., Борухаў М. М., Грэбеж І. С., Лібстэр Д. С., Шчарбінскі К. Ф., Пліс М. З., Плоткіна П. Г., Чарнецкі І. С. (Віцебск).

ДЗЕННІК

МАСОЎКА ПРАЦОЎНЫХ ВАРАШЫЛАЎСКАГА РАЁНА

— 12 жніўня, у 6 гадзін вечара, у парку імя Горкага (былы сад «Профінтэрн») адбудзецца масоўка працоўных Варашылаўскага раёна г. Менска, прысвечаная пытанню вывучэння «Палажэння аб выбарах у Вярхоўны Совет СССР». Дакладчык —старшыня СНК БССР тав. Валковіч. Уваход па запрашальных білетах.

ВАРАШЫЛАЎСКІ РК КП(б)Б.

— 14 жніўня, у 7 гадзін вечара, у малым зале Дома партактыва адбудзецца кансультацыя для дакладчыкаў, прапагандыстаў і агітатараў на тэму: «Дваццацігоддзе VI з'езда большэвіцкай партыі».

ДОМ ПАРТАКТЫВА.

Адказны рэдактар Д. В. ЮРКОЎ.

СЁННЯ Ў ТЭАТРАХ І КІНО:

Памяшканне Бел. дзярж. драм. тэатра т. 24-905. Гастролі Дзяржаўнага рускага драматычнага тэатра БССР. 12 жніўня. А. КАРНЕЙЧУК. БАНКІР. П'еса ў 4 дзеях.

Гукавы кінотэатр «Чырвоная зорка». КЛЯТВА. На летняй эстрадзе—канцэрт. адд.

Дзіцячы гукавы кінотэатр. ДЭПУТАТ БАЛТЫКІ.

Гукавы кінотэатр «Пролетарый». ГАЎРОШ. На летняй эстрадзе—канцэрт. адд.

Гукавы кінотэатр «Інтэрнацыянал». ТРЫ ТАВАРЫШЫ.

Гукавы кінотэатр «Спартак». ДЗЯЎЧЫНА З ПАЛУБЫ (нямы варыянт).

ДЗЯРЖЦЫРК. Парк імя Горкага (тэл. 22.725). Гастролі дрэсіроўшчыка ЦХОМЕЛІДЗЕ буйнейшага совецкага атракцыёна ЛЕО-МАРО. Апошнія гастролі ілюзіяністкі КЛЕО ДАРОШ з яе 15 асістэнтамі-ліліпутамі. 7—МОРЭНО—7 веласіпедысты-фігурысты. Таксама ўдзельнічае ўся група. Пачатак у 9 гадзін веч. Каса з 12—2 і з 5 гадз. веч.

Па падставе прыгавору Судовай Калегіі Вархсуда БССР ад 18/VI 1937 г. абвяшчаецца грамадскае ганьбаванне грамадзяніну Паскават Ізраілю Янкелеву, асуджанаму па 196 арт. КК з санкцыяй 1 ч. 213 арт.

Выдавецтву газеты «Звязда» ПАТРЭБНА МАШЫНІСТКА. Звяртацца: Совецкая, 63, II паверх.

Інстытут народнай гаспадаркі імя В. В. Куйбышэва АБВЯШЧАЕ, што НАБОР на факультэты: Планава-эканамічны, Фінансава-эканамічны, Совецкага гандлю, Народнагаспадарчага ўчота ПРАЦЯГНУТ да 20 ЖНІЎНЯ г. г. Заявы накіроўваць па адрасу: г. Менск Універсітэцкі гарадок, Земляробчы завулак, № 5, Інстытуту наргаса імя В. В. Куйбышэва. ДЫРЭКЦЫЯ.

МЕНСКІ ПЕДІНСТЫТУТ ІМЯ А. М. ГОРКАГА абвяшчае, што ПРЫЁМ ЗАЯЎ аб залічэнні на гістарычны і геаграфічны факультэты інстытута ПРАЦЯГНУТ да 20 ЖНІЎНЯ г. г. ДЫРЭКЦЫЯ.

Беларускі дзяржаўны індустрыяльна-тарфяны тэхнікум абвяшчае ПРЫЁМ на 1-шы курс. ТЭРМІН НАВУЧАННЯ 4 ГАДЫ 2 МЕСЯЦЫ. Індустрыяльна-тарфяны тэхнікум рыхтуе спецыялістаў-тэхнікаў па даследванню тарфяных месцанараджэнняў, арганізацыі торфпрадпрыемстваў і па выкарыстанню тарфяных масіваў на паліва ўсімі існуючымі спосабамі здабычы (машына-фармовачны, багерны, фрэзерны, малы і вялікі гідраторф). Усе паступаючыя павінны трымаць іспыты за 7 класаў сярэдняй школы па роднай і рускай мовах, матэматыцы і грамадазнаўству. Іспыты адбудуцца з 15 па 28 жніўня. Пачатак заняткаў 1 верасня 1937 г. Тэхнікум забяспечан высокакваліфікаваным выкладчыцкім персаналам (дацэнты, асістэнты і інжынеры розных спецыяльнасцей). ВЯДУЧЫЯ ДЫСЦЫПЛІНЫ Ў ТЭХНІКУМЕ НАСТУПНЫЯ: тэхнічная механіка, супраціўленне матэрыялаў, геадэзія, арганізацыя і эксплаатацыя тарфяной гаспадаркі, торфмашыны, гідратэхніка ў тарфяной справы, машыны гідраторфа, рухавікі ўнутранага згарання і трактары. Жадаючыя паступіць у Беларускі дзяржаўны індустрыяльна-тарфяны тэхнікум павінны прадставіць дакументы: пасведчанне аб сканчэнні 7 класаў, аўтабіяграфію, метрыку, даведку аб здароўі, 2 фотакарткі і паштовых марак на 40 кап. Заявы прымаюцца да 15 жніўня 1937 года па адрасу: гор. Менск, Барысаўскі тракт, № 55, памяшканне Політэхнічнага інстытута, 3 паверх, пакой 117. Беларускі дзяржаўны індустрыяльна-тарфяны тэхнікум. Асобы, залічаныя ў тэхнікум, забяспечваюцца стыпендыяй па ўстаноўленых нормах, інтэрнатам і сталоўкай. ДЫРЭКЦЫЯ.

МЕНСКАЯ ДЗЯРЖАЎНАЯ ДЗІЦЯЧАЯ МУЗЫКАЛЬНАЯ ШКОЛА абвяшчае ПРЫЁМ вучняў у школу на 1937-38 навучальны год па спецыяльных класах: фартэпіяна, скрыпкі, віяланчэлі, кантрабаса і народных інструментаў. У музшколу на першы курс па спецыяльнасцях: фартэпіяна, скрыпкі і віяланчэлі прымаюцца дзеці ад 8 да 10 год (ніжэй 8 і вышэй 10 год прыём магчымы толькі для асабліва здольных дзяцей), па кантрабасу і народных інструментаў — ад 11 да 17 год. Адначасова з 1937/38 навуч. года для сямігадовых дзяцей адкрываецца падрыхтоўчы клас. Пры прыёме праводзяцца іспыты: слуху, музычнай памяці і рытма. Музыкальная падрыхтоўка абавязкова толькі для вучняў, паступаючых на другі і вышэйшыя курсы. Да заявы аб паступленні павінны быць прыкладзены наступныя дакументы: а) даведка аб навучанні ў агульна-адукацыйнай школе; б) копія метрычнага пасведчання аб нараджэнні; в) пасведчанне лячэбнай установы аб тым, што паступаючы не страдае хваробамі, перашкаджаючымі навучанню ў музшколе на выбіраючым інструменце. Прыём заяў праводзіцца да 20 жніўня 1937 г. штодзённа ў канцылярыі школы (Пляц Волі, 17, тэл. 25-951) ад 12 да 2 гадз. дня і з 5—7 гадз. вечара. АДНАЧАСОВА ПРАПАНУЕЦЦА ЎСІМ СТАРЫМ ВУЧНЯМ МУЗШКОЛЫ ЗАРЭГІСТРАВАЦЦА НЕ ПАЗНЕЙ 25 ЖНІЎНЯ 1937 г. ДЫРЭКЦЫЯ ШКОЛЫ.

МЕНСКАЯ 2-гадовая ШКОЛА МЕДСЯСЦЁР абвяшчае НАБОР НА 1937—38 НАВУЧАЛЬНЫ ГОД. Школа медсясцёр рыхтуе медыцынскіх сясцёр па догляду за хворымі. У школу прымаюцца грамадзяне абодвага полу ад 15 да 35 год, якія маюць агульнаадукацыйную падрыхтоўку не ніжэй 7 класаў сярэдняй школы. Усе паступаючыя ў школу падвяргаюцца прыёмовым іспытам па матэматыцы (арыфметыцы, алгебры, геаметрыі), фізіцы, геаграфіі, роднай мове і гісторыі. УВАГА. Грамадзяне, якія маюць пасведчанне аб сканчэнні 7 класаў сярэдняй школы па асноўных прадметах на выдатна, а па маляванню, чарчэнню, спевах, музыцы, фізкультуры не ніжэй чым на добра, прымаюцца без іспытаў. Прыём заяў аб залічэнні праводзіцца да 25 жніўня. Іспыты з 15 жніўня. Да заявы неабходна прыкласці: а) атэстат аб сканчэнні НСШ (у арыгінале), б) метрычны выпіс, в) даведку аб стане здароўя, г) 2 фотакарткі, д) аўтабіяграфію і е) на 40 кап. паштовых марак. Слухачы забяспечваюцца стыпендыяй згодна існуючых правіл. Інтэрнатам школа не забяспечвае, але выплачвае кватэрныя. Дакументы накіроўваць па адрасу: г. Менск, Клінічны гарадок, школа медсясцёр. Канцылярыя адкрыта ад 10 да 3 гадзін дня. ДЫРЭКЦЫЯ ШКОЛЫ.

ВІЦЕБСКІ ПЕДАГАГІЧНЫ ІНСТЫТУТ ІМЯ С. М. КІРАВА І НАСТАЎНІЦКІ ІНСТЫТУТ ПРАЦЯГВАЮЦЬ ПРЫЁМ СТУДЭНТАЎ на гістарычны факультэт педагагічнага інстытута, які рыхтуе выкладчыкаў гісторыі для сярэдняй школы, тэхнікумаў і рабфакаў і на фізіка-матэматычнае і прыродазнаўча-геаграфічнае аддзяленні настаўніцкага інстытута, якія рыхтуюць выкладчыкаў фізікі, матэматыкі, прыродазнаўства і геаграфіі для няпоўнай сярэдняй школы. Заявы з дакументамі, згодна ўмоў прыёму ў ВНУ, прадставіць асабіста або накіраваць па адрасу: г. Віцебск, Пушкінская, 3, ДА 20 ЖНІЎНЯ. ДЫРЭКЦЫЯ.

ПРАЦЯГНУТ ПРЫЁМ да 20 ЖНІЎНЯ для паступлення на першы курс Беларускага сельскагаспадарчага інстытута сістэмы НКЗ СССР, на наступныя факультэты: 1. ЗААТЭХНІЧНЫ. 2. АГРАНАМІЧНЫ з аддзяленнямі: а) паляводчае, б) плодагароднае, в) селекцыі і насенаводства. 3. АГРАХІМІІ І ГЛЕБАЗНАЎСТВА. 4. ІНЖЫНЕРНА-ЗЕМЛЕЎПАРАДЧЫ. Заявы з дакументамі падаваць па адрасу: г. Горы-Горкі, БССР. Сельскагаспадарчы інстытут. ДЫРЭКЦЫЯ.

ПРАЦЯГНУТ ПРЫЁМ ЗАЯЎ да 20 ЖНІЎНЯ ў Менскі 2-гадовы настаўніцкі інстытут нацменшасцей, які рыхтуе настаўнікаў для рускіх, яўрэйскіх і польскіх школ, на наступныя факультэты: 1. ГІСТОРЫІ. 2. МОВЫ І ЛІТАРАТУРЫ. 3. ФІЗІКІ І МАТЭМАТЫКІ. 4. ПРЫРОДАЗНАЎСТВА І ГЕАГРАФІІ. Заявы з дакументамі падаваць па адрасу: г. Менск, Валадарскага, 5. Настаўніцкаму інстытуту нацменшасцей. ДЫРЭКЦЫЯ.

У аддзел абвяў званіце па тэл. 21-845

Уп. Галоўлітбела № К—3010. Друкарня «Звязды» Менск, Совецкая, 63. Б., К., Б.